Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 30, 1982 No. 59. VOL. LXXXIX.

Відбулися Загальні збори монтреальської Округи УНС

Монтреаль, Кве. (А. Гладилович). — Цьогорічні Загальні збори монтреальської Округи УНСоюзу відбулися в понеділок, 8-го березня, в залі Українського Національного Об'єднання. Зборами провадила голова Окружного Комітету голова на радна Текля Мороз, а протокол зборів вів секретар Осип Дячишин.

Текля Мороз

В своєму слові Т. Мороз підкреслила труднощі в приєднуванні нових членів до Українського Народного Союзу через виїзд багатьох родин з Квебеку. Вона закликала управи відділів і зокрема їх секретарів і делеґатів на Конвенцію, не зважаючи на труднощі, посилити організаційну працю й здобути в цьому передконвенційному часі якнайбільше число членів для УНС.

Збори переобрали до Окружного Комітету Т. Мороз на голову, Осипа Винницького на заступника голови, Осипа Дячишина на секретаря, Павла Дубаса на скарбника й Олександру Дольницьку на організаційного референта. О. Дольницька згодилася бути одночасно делеґатом монтреальської Округи до Відділу Комітету Українців Канади. На другуго делеґата до КУК переобрано Михайла Дідуха.

Збори рішили створити в Окружному Комітеті пост референта преси й вибрали на цей пост Адольфа Гладиловича. До новообраного Окружного Комітету ввійшли, крім того, вільні члени — Віра Баніт, Євгенія Лесюк, Михайло Карпінський і Микола Перейма, а до Контрольної комісії — голова Микола Андрухів і члени А. Гладилович і Петро Кірик.

В зв'язку з Конвенцією Загальні збори ухвалили таке побажання до неї: „Український Народний Союз повинен бути політичною братською організацією й сприяти всім українським організаціям без уваги на політичні переконання членів."

Крім того, ухвалено побажання до Статутової комісії Конвенції — оформити статутово Округи УНС і знизити вік у забезпеченнях на все життя з 79 до 75 років.

З уваги на те, що пошта далі дуже нереґулярно доставляє передплатникам „Свободу", ухвалено побажання до Головного Уряду УНС, щоб поробив відповідні заходи в Поштовому уряді Канади.

Збори пройшли в діловій спокійній атмосфері. Після зборів учасники обмінювалися, при перекусці, думками на різні актуальні теми.

В Чикаґо поховали д-ра Ю. Городиловського

Чикаґо, Ілл. — В четвер, 18-го березня 1982 року, тут помер на удар серця д-р Юрій Городиловський, відомий український лікар і суспільний діяч.

Св. п. д-р Юрій Городиловський

Д-р Городиловський народився 3-го січня 1922 року у Львові, де і покінчив гімназійні студії. Студіював медицину на Львівському університеті в роках 1940-1944, а після війни докінчив медичний факультет на німецькому університеті в Ерлянґені.

Прибувши до Америки, д-р Городиловський відкрив власну лікарську практику в Чикаґо, де він також був на етаті лічниці св. Хреста. Був довголітнім членом Американської Медичної Асоціяції, Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Американської Академії Лікарів Родини та інших професійних організацій.

Він теж брав активну участь в українському громадському і церковному житті. Через довші роки був головою Комітету Оборони Традицій Української Католицької Церкви в Чикаґо та довголітнім членом Парафіяльної ради при Церкві свв. Володимира й Ольги в Чикаґо.

Протягом довгих років д-р Городиловський проводив літні вакації на Союзівці разом з дружиною Орисею і дочками Зоряною з дочкою Танею, та Мартою. Дуже часто під час перебування на Союзівці д-р Городиловський, разом з іншими українськими лікарями, організував лікарські семінарі, на яких він і його товариші-лікарі давали наукові доповіді на різні медичні теми.

Д-р Городиловський був також щедрим меценатом-патроном на українські культурні і церковні цілі: на українську католицьку церкву свв. Володимира і Ольги (25,000 дол.), на Патріярхальний Фонд Української Католицької Церкви, на Фонд Катедр Українознавства та на інші цілі. Як колишній спортовець сприяв розвиткові українського спорту.

Похоронено його в понеділок, 22-го березня 1982 року, на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо.

Чотири учні УМІ виступлять в Камі Гол

Ню Йорк, Н.Й. — Ярема Бачинський, учень кляси Калини Чічки-Андрієнко, Анна Еммер і Роман Шевчук, кляса Таїси Богданської, і Билл Аєрбе, кляса Рафаїла Венке — брали участь в авдиціях Ліґи учителів музики Ню Йорку і були вибрані музичними суддями до репрезентативного концерту тієї організації, який відбудеться в неділю, 4-го квітня, о год. 4-ій по полудні в Камі Гол, 165 захід 57-ма вулиця в Ню Йорку.

Я. Бачинський виконає „Український етюд" Берковича і „Сонатіну" Кулява, А.Еммер — „Вальс" Шопена г-моль, Р. Шевчук — „Токкатіну" Косенка, а Б Аєрбе „Син пушти" Келєр-Бела.

ВИСТАВКА СЛАВИ ҐЕРУЛЯК

Ню Йорк, Н. Й. — Від 28-го березня до 18-го квітня ц.р., тут у ґалерії Маяна при 21 Схід 7-ма вулиця відбуватиметься виставка Слави Ґеруляк — „Надійшла весна прекрасна..." Відкриття виставки — в неділю, 28-го березня о год. 1-ій по полудні.

Розмови між ЗСА і Кубою продовжуються

Вашінґтон. — Два відповідальні речники Державного департаменту, Волтер Стоссел, перший заступник державного секретаря і Томас Ендерс, асистент державного секретаря для міжнародних справ, зложили докладні вияснення до ситуації в Караїбському просторі та про американську політику виходу з існуючої кризи.

Т. Ендерс представив документальні дані про занепад кубинської державної системи, яка повністю побудована за совєтським моделем, через що уряд Куби пробує при великій допомозі СССР вийти з тієї своєї кризи при помочі закордонних аґресивних виступів і авантюр. В одному 1981 році Москва доставила до Куби 66,000 тонн воєнних припасів, а був той рік не найбільш активним під тим оглядом. Крім цього Совєтський Союз постачає всю зброю, фінансові засоби та всякий виряд кубинському експедиційному корпусі в Африці, який зріс до 40,000 вояків. Під сучасну пору свою головну увагу комуністична Куба звернула на Середню Америку, куди вона висилає не лише всі воєнні припаси, які вона дістає з СССР, але також своїх вояків. У самій Нікараґуа знаходиться в цьому моменті коло 2,000 кубинських вояків.

Ендерс подав американські пляни протизаходів проти тих підривних на найбільшу скалю акцій. Американські пляни узгляднюватимуть всі ділянки, починаючи з інформаційних й освідомлюючих населення заходів, а кінчаючи політичними, економічними й іншими.

В. Стоссел заявив, що ціллю американської політики в Караїбському обширі є мир і усунення всіляких загроз з будь-якого боку та постійне піднощення добробуту населення і його участи в керуванні своїми країнами. Безпека Караїбського простору, як сказав Стоссел, є вітально важлива для ЗСА. Найбільшою загрозою для безпеки ЗСА під сучасну пору в цьому обширі було б впровадження сюди марксистсько-ленінських диктатур і тому Уряд ЗСА не буде толерувати заходів у тому напрямі. Населення держав Середньої Америки буде вирішувати свої справи без будь-якого втручання зі зовні та без накидання йому чужих і для нього шкідливих комуністичних принципів і метедів.

Генерал Вернон Волтерс, амбасадор для спеціяльних справ, з'ясував Фіделеві Кастрові ті американські позиції в чотитьохгодинній розмові і заявив, що ЗСА готові на ґрунті тих принципів переговорювати. З Мехіко, за посередництвом найвищих мехіканських державних чинників, прийшла інформація, що Кастро, готовий переговорювати з ЗСА в справах безпеки Караїбського обширу і таку саму заяву про Кубу зложив лідер комуністичного режиму Нікараґуа Даніель Ортеґа Саведра, який саме тепер перебуває в ОН в Ню Йорку. Саведра також зложив заяву в імені очолюваного ним режиму в Нікараґуа, що його уряд готов до розмов з Вашінґтоном.

Міністри закордонних справ Сальвадору, Гондурасу і Коста Ріки зустрілися з президентом ЗСА Рональдом Реґеном, а відтак з державним секретарем Александром Гейґом та заявили, що вони готові на політичну розв'язку всіх спірних справ у своїх державах та взагалі в Караїбському обширі, але при передумові, що ніяка держава, а в першу чергу Куба та Нікараґуа не будуть встрявати у їхні внутрішні справи та підтримувати підривну й партизанську діяльність лівих елементів. Останні інформації про реакцію Кастра на ті становища вказують, що Кастро, підтримуваний Москвою, не хоче припинити допомоги сальвадорським і іншим лівим елементам та партизанам. Таке становище Кастра викликує сумніви в можливості мирно полагодити всі ті проблеми, а зокрема внутрішню боротьбу в Сальвадорі.

Брежнєв закликає КНР до порозуміння

Москва. — Після численних, але досі безуспішних увертюр совєтських чинників до уряду КНР, щоб розпочати наново переговори в спірних справах та наладнати їх, виступив Леонід Брежнєв у часі свого перебування в Ташкенті з таким самим апелем.

Виступ Брежнєва вказує, як Москві дуже залежить на порозумінні й наближенню з Пекіном після того, як між Вашінґтоном і Пекіном попсувалися відносини. В тій цілі Брежнєв спеціяльно підкреслив, що Совєтський Союз завжди вважав і вважає Тайван невідривною частиною Китаю, яка повинна бути з ним об'єднана. Вашінґтон якраз навпаки веде політику, яка вказує на визнання урядом президента Роналда Реґена принципу „двох Китаїв", одного континентального з осередком в Пекіні, а другого на Тайвані. Уряд президента Реґена рішив продовжувати продавати Тайванові зброю й інші мілітарні засоби так, як це продається суверенній державі. Всякі спротиви й протести Пекіна проти цього Вашінґтон відхилив і заповів, що продовжуватиме продаж зброї Тайванові, на що китайський уряд заявив, що витягне з цього серйозні консеквенції. В такий спосіб постала ситуація, яку використовує Москва.

Брежнєв нав'язав до минулих добрих відносин між КНР і СССР, підкреслив, що Москва завжди підтримувала уряд КНР і допомагала йому в привериенні тих прероґатив, які залишилися урядові Тайвану ще довго після його евакуації з території континентального Китаю. Брежнєв сказав: „Ми ніколи не вважали напружених відносин між нашими обидвома країнами нормальними. Ми готові дійти до порозуміння в справах заходів корисних для обидвох сторін без будь-яких передумов. Це відноситься в однаковій мірі до економічних, наукових, культурних і політичних справ в тій мірі, в якій кожна із сторін буде готова конкретно сприяти кожній з тих ділянок.

Міжнародні засоби масової інформації вказують на постійно зростаючий натиск Москви в напрямі відновлення приязних відносин з КНР. Почалося від совєтської преси, яка помістила відповідні вістки та коментарі в цій справі. Відтак після такої підготови прийшов виступ прем'єра уряду СССР Ніколая Тіхонова, накінець прийшов оцей виступ Брежнєва в Ташкенті, 250 миль від китайського кордону.

ВИСТАВКА КАРТИН Ю.СТАРОСОЛЬСЬКОГО

Вашінґтон, Д.К. — Другий Курінь УПС „Ті, що греблі рвуть" — Плавня Вашінґтон, влаштовує 3 і 4-го квітня ц.р. в Домі Святої Софії, 2615 30-та вулиця — виставку картин Юрія Старосольського „Мандрівки з пензлем". Відкриття виставки відбудеться в суботу, 3-го квітня о год. 7:30 вечора.

Сутички в Ґазі зростають

Єрусалим. — Палестинські терористи заатакували ґранатами військовий джіп у Ґазі, в якому було чотири ізраїльські вояки. Сержант, який був у тому джіпі, загинув на місці, а три вояки були поранені. Провід ПВО взяв на себе відповідальність за цей акт терору, але після короткого часу відкликав цю заяву.

Друга ґраната не попала в джіп, але впала на цивільне авто, в якому були арабські пасажири, Трьох з них важко поранено. Негайно після тієї атаки не було ніякої реакції з боку ізраїльських офіційних чинників, але загально сподіваються загострених відплатних акцій з боку Ізраїля. Ситуація в містах на західньому березі Йордану загострюється після усунення арабських посадників в Наблюсі та в Рамалляг і заміщення їх ізраїльськими старшинами. Арабська молодь збільшила свої виступи проти ізраїльської влади, а ізраїльські вояки відповіли вогнем. Досі загинуло шість молодих арабів. Після того прийшло до короткої перерви у вуличних зударах. Ізраїльське командування видало комунікат, в якому подало причину усунення двох арабських посадників. В комунікаті сказано: „Двох посадників звільнено з їхніх постів за їхню участь в аґітаційній протиізраїльській акції, невизнавання цивільної ізраїльської адміністрації і повторних спроб зривати публічний порядок та нормальне функціонування адміністрації, як це доручують директиви ПВО та її загальна політика."

Жидівські громадяни Ізраїля роблять закиди ізраїльській адміністрації й військовому командуванні, що вони провадять поблажливу політику в містах з арабською більшістю населення й через те приходить до безкарних вуличних виступів арабських екстремістів. У зв'язку з тим починають зростати випадки, що жидівські громадяни Ізраїля включаються чинно в поборювання таких вуличних виступів. Одного з таких ізраїльтян, Натана Натансона з міста Шільог на правому березі Йордану, притягнено до судової відповідальности за стріляння до арабської демонструючої товпи, серед якої загинув 18-річний араб від пострілу. Жидівські поселення на правому березі Йордану протестують проти того судового процесу й вимагають, щоб їм признано державою Ізраїля права комбатантів.

Усунені арабські посадники заявили, що вони й далі продовжуватимуть свою національну діяльність і боронитимуть права палестинського населення в Ізраїлі.

У світі

ФРАНЦУЗИ ПЕРЕВЕЛИ НОВУ ЕКСПЛЬОЗІЮ невтронної бомби на одному з атолів Тихого океану. Французький уряд не підтвердив, ані не заперечив того факту після того як преса й інші засоби масової інформації подали його. Франція завжди застеріґала за собою право продукувати й випробувати ядрову зброю, заявляючи, що вона має ті самі права, що й інші держави, зокрема великодержави, а головно СССР, який насамперед випродукував свого рода зброю, а тоді домагався заборони іншим робити те саме. Цю політику переводить Франція ще з часу генерала де Ґолля, який перший зформулював її та впровадив її у життя. В цій останній експльозії французький уряд випробував в першу чергу запальники невтронної бомби, а інші елементи він уже випробував раніше.

ОПОЗИЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛЕЙБОР ПАРТІЇ вимусила в уряді Марґарети Тачер та в проводі британського парляменту, що вони пересунули форум виступу президента Роналда Реґена з історичної залі Вестмінстер Голл до Королівської Ґалерії в парляменті. Якщо президент Реґен погодиться на те, то його виступ відбудеться в тому приміщенні британського парляменту 6-го червня ц.р. в часі поїздки його до деяких країн Европи. Лівий лідер Лейбор партії Майкл Фут запротестував проти виступу президента у Вестмінстер Голл, погрожуючи бойкотом, якщо уряд таки остаточно вибере це місто. Фут сказав, що „президент Реґен недостойний виступати у Вестмінстер Голл". Останнім чужинецьким гостем, що виступав у Вестмінстер Голл з промовою перед цілим британським парляментом був лідер Франції де Ґолль в 1960 році. Лідер Лейбор партії Фут також відмовився підписати спільне запрошення президентові Реґенові.

МОСКВА НАКИНУЛАСЯ ГОСТРОЮ ЛАЙКОЮ НА рішення конференції міністрів оборони НАТО заінсталювати 572 ракети типу Першінґ-2 і крилатих ракет на терені Західньої Европи, якщо Совєтський Союз не допустить до заключення задовільного договору про обмеження зброєнь атомовими ракетами, які матимуть засяг на Европу. Рішення примістити ті ракети на протязі 1983 року потвердила конференція міністрів оборони НАТО, яка відбулася в Колорадо Спрінґс, Колорадо. Офіційне совєтське пресове аґентство ТАСС заявило, що таке рішення міністрів оборони НАТО викликане „іґноранцією або злонаміреними фальшивками" про совєтське становище.

ВІЙСЬКОВА ХУНТА, ЯКА КЕРМУЄ Арґентиною, проголосила, що вже незабаром вона злеґалізує політичні партії й дозволить ім на нормальну діяльність. Після того, як партії зможуть виконувати з успіхом свою працю, створять свої апарати й нав'яжуть відповідні контакти з усіми верствами населення, почнеться поворот до демократичних метод, а вкінці на добре підготованому ґрунті відбудуться парляментарні вибори. Перед поданням тих інформацій хунта звільнила з тюрем понад 80 в'язнів, одначе опозиція заявляє, що це зовсім замало, а крім цього вона твердить, що деяких з тих в'язнів звільнено значно раніше. На параді, яка відбулася в шесту річницю перебрання влади військовою хунтою 1976 року відчитано звернення хунти в цій справі та інші запевнення.

НА ГОЛОВНІЙ ВУЛИЦІ БЕЛЬФАСТУ, СТОЛИЦІ Олстеру (Північна Ірляндія), терористи ІРА вбили трьох англійських військовиків, які переїздили автом в передполудневій порі. Терористи чекали на нагоду обстріляти англійських вояків цілу ніч у будинку, розташованому напроти сильно захищеної станиці поліції. При собі вони тримали закладниками трьох мешканців того будинку, боячись, що ті можуть видати їх поліції ще перед виконанням завдання. Замах відбувся в католицькій дільниці, а в комунікаті виданому опісля командуванням ІРА підкреслено, що, не зважаючи на великі арешти серед них, вони існують далі й ведуть свою терористичну роботу. Замах є відповіддю на опубліковану по радіо заяву шефа поліції Олстеру, що поліція так ослабила ряди ІРА, що вона тепер не зможе провадити більших акцій.

САЛЬВАДОРЦІ ГОЛОСУВАЛИ ВЕЛИКОЮ МАСОЮ

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Участь населення республіки Ель Сальвадор у виборах, які бойкотували комуністи і їхні ліві союзники, а їхні партизани намагалися зірвати бойовими акціями, перевершили всі оптимістичні сподівання.

Вже від ранніх годин, в короткому часі після відкриття виборчих льокалів, людські маси збиралися у святковому настрою, щоб віддати свої голоси. Міжнародні спостеріґачі у великій кількості слідкують за виборами. Найбільше спостеріґачів прибуло із ЗСА. З дотеперішніх даних ясно, що президент Хозе Наполеон Дуарте і його християнсько-демократична партія отримали найбільше голосів. Другою групою після них є права націоналістична група, очолена колишнім старшиною сальвадорської армії, Робертом д'Обуіссоном.

Червоним партизанам вдалося захопити більшість виборчих льокалів в місті Усулютан та таким чином не допустити до виборів. Урядові війська розсіяні по цілій країні не змогли впродовж дня сконцентрувати відповідні сили, щоб вибити партизан з їхніх позицій, змусити їх залишити місто та уможливити населенню взяти участь у голосуванні. Партизанам вдалося в тижнях перед виборами знищити велике число автобусів цивільних транспортових ліній через те сільське населення заповнило головні дороги, ідучи пішки до виборчих льокалів. У провінції Сонсонате вже до 11-ої години ранку понад 50 відсотків усіх управнених до голосування взяли участь у виборах. Міжнародні спостеріґачі та репортери численних закордонних газет потверджують масову участь у виборах, які перейшли всі сподівання й передбачування офіційних чинників.

В місті Сан Антоніо Абад, коли понад тисячу виборців стояли в черзі перед виборчим приміщенням ненадійно наскочили червоні. Партизанів було значне висло, і невеликий відділ війська, який був на місці, зустрів їх вогнем. На очах голосуючих розіґрався бій, який закінчився відступом партизанів, що залишили 12 вбитих. Легко поранених вони забрали зі собою, важко поранених перебрало військо. Репортери описують, що в часі усування вбитих і важко поранених населеня далі голосувало. З різних інших містечок приходять подібні інформації, які вказують на те, що напади партизанів у багатьох осередках не змогли зірвати участи населення в голосуванні. Канадський спостеріґач, Сінклер Стівенс, член канадського парляменту з консервативної партії, висловив публічно свій подив для мужньої постави великого числа голосуючих, які в обличчі погроз партизанів і спорадичних стрілів, стояли в довгій черзі, що тягнулася понад дві милі перед одним з виборчих льокалів у столиці Сан Сальвадор.

В багатьох сільських околицях партизанам вдалося заблькувати дороги й не допустити виборців до виборчих льокалів. В деяких випадках партизани виступили у військових мундирах і тим викликували чималі непорозуміння. Міністер оборони Ель Сальвадору, генерал Хозе Ґарсія, який кермує обороною виборчих льокалів, заявив після переведення інспекції на місцях: „Тепер червоні брехати не можуть, кожний бачить, чого хоче населення".

В Америці

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ЮНАЙДЕТ ПРЕСС Інтернешенел інформує, що профспілка друкарських робітників, до якої входять 3,800 працівників популярного нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз", вирішили включитися у переговори з власником цієї газети чикаґською компанією „Трібюн", щоб спокійно обміркувати фінансову ситуацію, а в крайньому випадку запропонувати купно газети, якій загрожує припинення з огляду на великі втрати. Одинадцять профспілок газетних і друкарських робітників доручили профспілковим правникам перевірити можливість купна. Адвокат Теодор Гил, відомий посередник у різних переговорах між працедавцями і профспілками, перебрав на себе це завдання обіцяючи вже в найближчому майбутньому заініціювати розмови на ці теми з власником газети.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ І прокуратура, яка займається переглядом справ тих молодих осіб, які не зареєструвалися до військової служби повідомили, що за останніх сім тижнів понад 800,000 молодих чоловіків сповнили свою повинність, але все одно 500,000 осіб не зареєструвалися, а деякі з них прямо відмовляються від цієї повинности, не зважаючи на погрози і можливість покарання. Томас К. Тарнидж, директор Поборової служби заявив, що коли розпічнуться судові розправи проти осіб, які зламали федеральний закон, нереєстранти можуть отримати п'ять років в'язниці і 10,000 грошової кари, якщо суд докаже їм зумисне бойкотування програми реєстрації.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена підтвердила, що деякі колишні контролери цивільного летунства, які були звільнені з праці, а їхня профспілка у висліді непорозумінь розв'язалась, були наново прийняті до праці, але це не означає зміни настанови у цьому відношенні, — заявили речники Уряду. Директор зв'язків у Білому Домі Дейвид Ґерґен підкреслив, що поновно були прийняті до праці тільки ті контролери, які доказали, що керівництво профспілки їх змушувало до бойкоту полетів, або зле інформувало їх про настанову федерального Уряду. Під теперішню пору Адміністрація транспортації перевіряє понад 1,000 випадків дезінформації чи змушування до страйку.

ЕКОНОМІЧНІ ЗНАВЦІ ЗВЕРТАЮТЬ УВАГУ, ЩО тепер існують більші можливості в Сенаті і Палаті Репрезентантів для компромісової розв'язки запропонованого президентом Роналдом Реґеном урядового бюджету. Президент і його найближчі співробітники вийшли з новою ініціятивою розв'язки і у цій справі розпочалися вже розмови з демократичними законодавцями та лідерами в Конгресі. Не зважаючи на існуючий оптимізм, броблему бюджету ледве чи можна буде полагодити у приспішеному темпі тим більше, що Реґен наказав своїм емісарам не відступати ані на крок від двох справ: видатків на дозброєння Америки і податків. Як відомо, багато демократів критикують зависокі витрати на оборону і пропонують перекинути деякі суми грошей із оборони на соціяльні програми.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City, N.J 07303

ЮМПЗ

У „Свободі" з дати 11-го березня ц. р. проголошено вістку про плян Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі, яка має відбутися від 14-го до 22-го серпня, ц. р., на пластовій оселі „Вовча Тропа" в Іст Четгемі, у Нюйоркському стейті Америки. Це велика подія, але не перша така подія. У своїй інформаційній статті „Коли зустрічається молодь" в Альманаху-Календарі УНСоюзу за 1980 рік Ольга Кузьмович, одна з найвидатніших діячок пластового руху (теперішня голова Спілки українських журналістів), яка в свою чергу покликується на джерельні матеріяли д-ра Осипа Бойчука, пригадує, що перша пластова зустріч (хоч не ювілейна і не міжкрайова) відбулася ще у 1924 році на Косівщині в Карпатах. Тоді всіх учасників зустрічі було 72, і в названій статті сказано, що це було „як на ті часи — багато". На пластовій зустрічі у 1925 році було вже 205 пластунів, а на зустрічі в липні 1947 року, вже після Другої світової війни, у таборовому періоді української еміґрації, у Міттенвальді, було понад 1,200 пластунів і пластунок на святкуванні 35-річного ювілею Пласту.

За польської окупації в Західній Україні Пласт переборював усі існуючі тоді державно-політичні й навіть географічні кордони, щоб здійснювати ідею зустрічів пластової молоді. Таким чином такі зустрічі нехтували створений польським волинським воєводою Генрихом Юзефським штучний „сокальський кордон" в самій Польщі і знехтували теж карпатський кордон, що ділив Галичину від Карпатської України. Опинившись на американському континенті, Пласт влаштовує сливе щорічні зустрічі своєї молоді. Часто зустрічі такі охоплюють молодь ЗСА і Канади. Наприклад, зустріч, що відбулася у Ґрефтоні в Канаді і — це було 45-річчя Пласту — у 1957 році, мала учасників 1,096 осіб. Там зустрілися уперше поза Україною основоположник Пласту д-р Олександер Тисовський — „Дрот" і довголітній Начальний пластун проф. Северин Левицький „Сірий Лев".

На цьогорічній, але вже міжкрайовій і ювілейній зустрічі, господарем буде Начальний пластун д-р Володимир Старосольський. Організатори ЮМПЗ сподіваються, що буде дві-три тисячі учасників з семи країн — з ЗСА, Канади, Англії, Німеччини, Італії, Аргентини й Австралії. Ця ЮМПЗ — ювілейна, вона відзначатиме 70-річчя заснування Пласту.

Славетна організація української молоді Пласт переживала у своїх семи десятках років існування різні моменти — світлі і трагічні. У вересні, 16-го,1930 року, під час ганебної польської „пацифікації", якою була військово-поліційна карна експедиція, розв'язано Пласт. Польська влада подала за формальну причину, що вбитий польською поліцією Юрко Пісецький, активний член революційного підпілля ОУН, на собі під час своєї місії мав пластунську уніформу. Пластуном був також Ронам Шухевич-Чупринка.

Хоч Пласт із своїм гаслом „Бог і Батьківщина" є і був організацією поза і понадпартійною, сутодемократичною, однак, Пласт — організація патріотично-державницька, яка на найпершому місці своїх завдань має патріотичне виховання своїх членів і в сучасних умовах правильно вважає, що підставою патріотичного світогляду є знання української мови.

Зідуться молоді українські люди з різних чужомовних країн вільного світу, де вони, не знаючи термінології різних ділянок науки і життя, свобідніше володіють чужою мовою країни свого поселення. Але власне українська мова буде єднати їх на ЮМПЗ на „Вовчій Тропі" в Америці. Єднаючи корисне з приємним, працю й дозвілля, як це робить міжнародний скавтінґовий рух, український Пласт має для учасників таких великих зустрічів різнородну програму — не тільки лекції, таборування, мандрівництво, але й особисте знайомлення одних з другими. Знайомляться юнаки й дівчата, прибулі на те їхнє спільне свято з пієтизму до спільної організації, листуються вони згодом, — і вже багато подруж постало завдяки таким зустрічам.

На жаль, тільки невелика частина сучасної української молоді належить до Пласту — кругло 7,000. Приблизно стільки само належить до Спілки Української Молоді (СУМ) і менше — до Організації Української Демократичної Молоді (ОДУМ). Всі вони разом охоплюють заледве яких 10 відсотків усієї існуючої молоді. Хто тут винуватий? У найбільшій мірі — батьки, байдужі до справи виховання своїх дітей за староримською засадою, що „у здоровому тілі була здорова душа". Винувата чужа й байдужа до української проблематики чи навіть ворожа їй — чужомовна вулиця.

Чи не добре було б, щоб у 70-річчя існування Пласту і з нагоди цьогорічної Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі батьки і найближчі члени родини, приятелі і знайомі побільшили дітьми, юнаками і дівчатами ряди Пласту, що вже вписався незатертими золотими літерами в історію українського народу.

А. Драган

НАЗУСТРІЧ 30-ТІЙ КОНВЕНЦІЇ УНС

Конвенції Українського Народного Союзу, цієї нашої найстаршої та сьогодні найбільшої і найбільш заслуженої для членів та громади установи у вільному світі, здобули собі вже багато всіляких окреслень. Початково, від основуючої, що відбулася в Шамокіні в Пенсильванії в „День Батька своєї країни" Джорджа Вашінгтона 22-го лютого 1894 року, ці конвенції були „школою народовладдя", дальше були „етапами нового розвитку" та „найбільшим українським парляментом" поза Україною" і завжди „початком нового" та „подією року". Всі ці та подібні окреслення мають свою реальну підставу та своє виправдання. Це доказує історія. Автор цієї статті у своїй статті „У дзеркалі конвенцій УНС", надрукованій у цьогорічному „Альманасі УНС", називає протоколи з цих конвенцій „одним з найбільших, найповніших і найбільш промовистих справжніх дзеркал життя і розвитку того, що ми вже звикли називати Американською Україною... Не було бо в житті і розвитку українців в Америці важливішої події, не було більшої радости чи більшого смутку, більшого успіху чи більшої невдачі, як і більшої мудрости чи якоїсь більшої глупоти, щоб вони не мали свого відгомону на конвенціях УНС..."

Подібного можна очікувати і від недалекої вже 30-ої з черги Конвенції, що має відбутися в тижні від 24-го травня цього ж 1982 року в Рочестері та підготова до якої вже поступово завершується. В інтересі нас усіх, усієї нашої громади і української справи в її найширшому і найповнішому розумінні, та зокрема обов'язком і відповідальністю обраних уже делеґатів на цю Конвенцію та, самозрозуміло, проводу УНС є зробити все можливе та докласти всіх старань, щоб ця чергова Конвенція виправдала всі дотеперішні високі окреслення конвенцій УНС та була дзеркалом нашої зрілости, нашої мудрости та нашої свідомої відповідальности.

Тим часом із теперішнього стану в нашій громаді, як і в деякій мірі в самому УНСоюзі, виникають оправдані побоювання, що в дзеркалі 30-ої Конвенції може відбитися в першу чергу наш образ, осквернений всілякими більше чи менше оправданими суперечностями та внутрішнім розладом в громаді, за якими загубляться наші справжні і дійсні проблеми; що за трісками і кущами тих суперечностей ми не побачимо дров і справжнього лісу тих загроз і викликів, що нависли і стоять перед УНСоюзом та громадою, з якою він нерозривно зв'язаний. Опублікований недавно протокол з минулорічних нарад Головного Уряду УНС та деякі виступи після них виправдують і збільшують ці побоювання. Сподіємося, що бодай загальникове з'ясування деяких із цих головних проблем напередодні Конвенції може причинитися до їх дбайливого розгляду та правильнішого вирішення на самій Конвенції, якщо делеґати віддадуть їм першенство перед всілякими якимось-там-рядніми особистими і груповими партикуляризмами, про які вже від деякого часу так багато говориться і пишеться.

УНС, його цілі і завдання

Пропозиція, щоб тепер поновно з'ясовувати цілі і завдання УНСоюзу, як він уже 88 років ті свої цілі і завдання з великим успіхом виконує та здобув у цьому непевершені успіхи, може декому здаватись щонайменше дивною. Але ще дивнішим є те, що хоча ті цілі і завдання можна вважати за самонаявні і самозрозумілі, то саме вони є тепер предметом не тільки „академічної" конфронтації поглядів, але й публічного конфлікту в самому проводі УНС.

Промовисто свідчить про це відома „Заява" 11-ох членів Головного Уряду й опісля „Ствердження" Головного Екзекутивного Комітету в цій справі. У „Заяві" повторно окреслюється УНС як „фінансово-забезпеченеву інституцію", головною ціллю якої, мовляв, є „захист асекураційних інтересів його членства та фінансовий ріст інституції". Головний Екзекутивний Комітет відкидає це твердження, відкликаючись не на статут УНС, але додану до нього, як його частину, „Основну грамоту" — хартію, себто постанови акту урядової інкорпорації УНС.

Якщо справа цілей і завдань УНС не є „самозрозуміла" для членів Головного Уряду, то логічно треба припускати, що й загал членства може мати щодо цього розбіжні думки і погляди. Коли ж хто з членів захоче в цій справі впевнитися і загляне до статуту УНС, то в ньому в його „Змісті" на початку та в „Предметному покажчику" при кінці намарно шукати згадки про цілі і завдання. Мусить читати статут від початку і там уже в тексті у 1-ій статті про „Назву, початку і т. д." знайде при кінці в параграфі 5-му згадку, що „Цілі Союзу, представлені в поправленій грамоті інкорпорації Українського Народного Союзу, Інк., і становлять частину цього статуту". Але ця „Грамота", яка попереджає статут, подана тільки в англійській мові, хоч сам статут є двомовний українсько-англійський.

Для протиставлення згадаємо, що в „Конституції і статуті" Українського Робітничого (тепер Братського) Союзу на самому початку в „Артикулі І" з'ясовано в українській і англійській мовах такі для кожної установи основні постанови, як назва, права і діяльність, цілі, засоби, принципи, правління, закони, головна канцелярія, мови і печатка.

У зв'язку із згаданою „Заявою" виникає ще одна необхідність, а це статутових вимог щодо кваліфікації головних урядовців. Можна припускати, що більша чи менша частина тих урядовців, які підписали „Заяву", могли не знати незгідности її змісту зі статутом. Це, звичайно, не є для них жадним виправданням, бо незнання закону не звільняє від відповідальности за його порушення. Але наскільки кориснішe було б для установи і громади, якщо від кандидата на головного урядовця УНС статутово вимагатиметься відповідного познайомлення з історією та законами цієї установи. Тоді не було б таких курйозів, як це трапився після одної з попередніх конвенцій, як новообраний член Головного Уряду щойно на річному засіданні після конвенції просив, щоб його поінформувати про цілі і завдання УНС та про обов'язки головних радних.

Нові часи, нові потреби, нові можливості

Уже старинні римляни прийшли до висновку, що часи зміняються і ми зміняємося в них; але ми тепер, кругло яких дві тисячі років пізніше, не завжди здаємо собі з того справу і тому з великою шкодою для себе самих відстаємо від загального проґресу. Це відноситься до всіх ділянок нашого життя, включно з політичним. Розв'язку цієї справи чи не найбільш пра-

(Закінчення на стор. 6)

З господарського життя

Наслідком злиття двох ощадностево-позичкових банків, Ню Йорк Банк фор Сейвінґс і Баффало Сейвінґс Банк, постала найбільша того роду іституція в ЗСА, яка матиме дев'ять більйонів долярів активів і таким чином перевищить найбільшу тепер у ЗСА таку інституцію, Філядельфія Сейвінґ Фанд Сосаєті, яка має 7,4 більйона долярів активів. Донедавна Баффало Сейвінґс Банк мав тільки три більйони активів, але його великі власні резерви і здорова кредитова політика дала йому змогу втягнути інші щадничі інституції як, наприклад, Юніон Дайм Сейвінґс Банк у Ню Йорку з 1.5 більйона долярів активів, і швидко вирости до майже шість більйонів активів. Ню Йорк Банк фор Сейвінґс є найстаршою того роду інституцією в стейті Ню Йорк, бо чартеррована 1819 року. Ця інституція попала в такі великі фінансові труднощі, що для неї не було іншого виходу, як злитися з якоюсь іншою. потребе готівкові й невідхильні зобов'язання Ню Йорк Банк Сейвінґс в інший спосіб вже не можна було заспокоїти. Ця щадниця постійно терпіла величезні втрати, бо за свої власні фонди вона діставала 8 до 9 відсотків, а тепер вона платила 16 відсотків.

Лютий знову приніс добрі вістки про малий зріст цін для споживачів. Ціни ті зросли на 0,2 відсотка протягом місяця лютого. Якщо б цілий рік був такий, то загальна висота інфляції не перейшла б 3 відсотки. Одначе економісти передбачують, що в інших місцях ціни зростуть на ще більше й вони передбачують, що інфляція цього року може дійти до коло 7 відсотків у річному відношенні. Велику ролю у малому зрості цін в лютому відіграла обнижка цін на нафтову ропу та на її перетвори, а в першу чергу бензину, та спад цін на авта та цін на мешкальні будинки.

Економісти й господарські практики обнизили свої передбачування у справі зисків великих господарських корпорацій у ЗСА. Речник оціночної корпорації Стандарт енд Пур заявив, що не лише прибутки корпорації у першому кварталі 1982 року будуть низькі, навіть нижчі, як предбачувано, але також заповіджений зріст таких прибутків у другому кварталі, мабуть, не оправдається. Корпорація Стандард енд Пур, яка подає компетентні оцінки про прибутковість, раціональність господарки і майбутні вигляди промислових та торговельних компаній подала, що дотепер не стверджено ніяких реальних підстав до тих оптимістичних оцінок, що їх подавали різні компанії.

У пошуках за інвестиційними фондами уряд КНР пробує різних нових засобів, Наприклад, тепер Пекін опублікував назви й економічну характеристику 130 промислових підприємств, які очікують на закордонні інвестиції. Запотребована сума сягає майже одного більйона долярів, а капітали будуть прийняті на базі пропорційного співвласництва й участи в керуванні продукцією, її збутом та в розподілі зисків. Уряд КНР забезпечив усім тим підприємствам „достатнє постачання сирівців, рівну висотою суму інвестиційних капіталів з китайського боку, кваліфікованих робітників і внутрішній ринок та повне право вивозу на закордонні ринки". З цього рішення китайського уряду міжнародні промисловці й фінансові кола роблять висновок, що Китай знову повернувся до вможливлювання закордонним капіталам користуватися китайським ринком на базі рівности. Така політика була вже проголошена декілька років тому, але рік тому Китай почав анулювати договори на спільні зі закордоном підприємства, до яких він тепер знову повертається.

Речник японського уряду Таізо Ватанабе заявив, що японські господарські кола погодилися у біжучому році не підносити експортової квоти авт до ЗСА. Квота цього року буде така сама, як минулого, або навіть дещо нижча. Уряд ЗСА звернувся із закликом до японського уряду, щоб той виніс і перевів у життя таке рішення, з огляду на дуже важке положення американського виробництва. Американські автомобільні фабрики опинилися далеко позаду японських та европейських, і їм важко під оглядом якости й цін дорівняти їм. Для цього потрібно часу й відповідних умов. Американська автомобільна промисловість займає центральне місце у американській індустрії і без її оздоровлення важко буде в ЗСА подолати тривало існуючий господарський застій. Заяву Ватанабе прийнято з американського боку з признанням.

Знавці світового нафтового ринку передбачають, що ухвала ОПЕК-у на конференції у Відні обнизити продукцію ропи на дальших 700,000 барилок денно, тобто до кількости 17,5 мільйона барилок денно відіб'ється зміцненням стабілізації цін на неї. Таким чином знижкова тенденція, яка проявляється уже від довшого часу, буде припинена, а навіть у деяких випадках ціни можуть легко піднестися. Одначе це залежить від зросту попиту, а попит залежить, чи, коли і в якій мірі наступить вихід з господарського застою, який захопив усі промислові країни.

Володимир Душник

КІНЕЦЬ ПІВВІЛЬНІЙ ПРЕСІ В ПОЛЬЩІ

Від самого початку постання Людової Польщі після Другої світової війни, преса в Польщі була до певної міри свобіднішою — як преса в СССР, хоч в загальному вся преса була під контролею компартії.

Одначе з постанням робітничої організації „Солідарність", польська преса вела перед у лібералізації тоталітарного життя в Польщі, і тим спричинилася до популяризації „Солідарности". Цієї „провини" не міг забути ставленик Москви, ген. В. Ярузельський. (Між іншим, деякі польські пресові органи гостро критикували урядові переслідування української національної меншини в Польщі, чого ніколи не робила т. зв. українська преса в „суверенній" УССР.).

В дні 19-го березня ц. р. варшавський уряд проголосив розв'язання Спілки польських журналістів, яка, як сказано, в більшості вела кампанію за лібералізацію комуністичного режиму.

Проголосивши новий декрет про розв'язання цієї журналістичної Спілки, ген. Мечислав Дембіцький заявив, що уряд розв'язав цю спілку, тому що, мовляв, вона „діяла проти держави і проти суспільних інституцій" і створила „труднощі для журналістів, які виконують свої завдання у соціялістичній державі". Очевидно, варшавський режим створив нову організацію, Спілку журналістів Польської Народної Республіки.

У Варшаві з достовірних джерел повідомляють, що від 10-ти до 15-ти відсотків із числа 10,000 польських журналістів, із Спілки усунено, як і теж багатьох із них покарано за підтримку „Солідарности".

Ця репресивна акція проти журналістів наступила після ліквідації Незалежного Студентського Союзу, який всеціло стояв по стороні „Солідарности".

Від самого початку діяльности „Солідарности" польські журналісти були під обстрілом за це, що вони підтримували режим Едварда Ґерека протягом десяти років, 1970-1980. На конґресі польських журналістів в листопаді 1980 року усунено стару управу Спілки, і нова екіпа заняла провід, що її очолив Стефан Братковский, який був членом комуністичної партії. Але тому, що він, як редактор додаткового тижневика при „Жицю Варшави", критикував комуністичну владу, він не міг дістати праці, коли його усунули з редакторства цього тижневого додатку. А з цим його теж виключено з партії.

Від встановлення воєнного стану в Польщі в грудні м. р., Братковский укривається, але його арештування — неминуче. Уряд Ярузельского обвинувачує його і десятки інших журналістів, що „вони одверто станули по стороні екстремістичних, антисоціялістичних груп, ідучи так далеко, що почали видавати протиурядові підпільні видання..."

Ці самі інформації, що їх мав подати представник уряду Владислав Льоранц, голова Державної комісії для радіо і телевізії, інформують, що 513 урядовців усунено, 109 перенесено на нижчі позиції і 134 вислано на „примусові вакації". Ці цифри, згідно з критиками режиму, є куди нижчі, як ситуація на ділі представляється, бо число усунених і арештованих працівників преси, радіо і телебачення, насправді, є куди вище.

Нема сумніву, що нова Спілка польських журналістів та інших працівників засобів масової інформації стала однією з пропаґандивних ячейок варшавського режиму, яка, подібно як Спілка письменників України, стане голосом Москви, пишучи чи промовляючи польською мовою.

Мирослав Семчишин

„СЬОГОДНІШНЯ ДОРОГА РУСИНА ДО ПОЛЬЩІ"

I

Півторарічний, сповнений драматичної динаміки рух польських робітничих мас підкомуністичної Польщі сколихнув не тільки світовою опінією та викликав поважні і далекойдучі наслідки в міжнародній політиці, але відізвавася він теж сильним резонансом на відтинку польсько-українських взаємин там — в краю. В деяких органах польської публіцистики появились статті українських і неукраїнських авторів (тобто польських), які заторкнули різні аспекти життя української національної меншини (300-400 тисяч населення) українців, насильно викорінених з українських етнографічних земель і переселених на т.зв. „земе одзискане". Деякі з польських публіцистів здобулись навіть на відвагу і заговорили про кривди, які діються українцям під польською комуністичною владою, та шовіністичну настанову до українців, як „небезпечного елементу". А впарі з цим ці самі публіцисти навіть з кіл „Солідарности" ділять нас на племінні групи (Гляди стаття І. Лика — „Лемков'є" в „Свободі" за 12 — 13-го січня ц. р). Впоряд з цим появились статті, писані українцями, і відважно заговорили про своє життя-буття, приречене на повільну національну смерть. А між цими останніми є ще й такі одиниці, які називаючи речі по імені і знаючи в чому корінь лиха, відкликаються до християнських, гуманних чеснот і закликають до толеранції і пошани елементарних людських прав. Саме таким аналітиком польсько-українських відносин виявився Володимир Мокрий, якого обширну і добре задокументовану статтю помістив передовий польський католицький тижневик у Кракові „Тиґоднік Повшехни" і то в кількох числах з листопада і грудня 1981 року — під промовистим наголовком „Дзісєйша дроґа русіна до Польскі". Її автор — людина високоосвічена, під час своїх студій національно освідомлена, що з русина став українцем. Прикметне для цього зрештою дуже льояльного громадянина те, що не вистачає ствердити тільки саме зло. Він шукає за причинами цього зла і що важливіше — за розв'язкою, не вдаючись при цьому до будь-яких ідеологічних чи політичних міркувань. Його палке бажання відкрити очі засліпленій в зоологічнім шовінізмі польській публічній опінії і змінити напрям думання тих кіл, що є відповідальні за теперішній стан польсько-українських відносин у людовій Польщі. Але даймо слово самому авторові.

Ствердження фактів

Захоплені своєю власною справою, поляки у публічних дискусіях не добачають інших болячих і важливих справ польсько-українських відносин. Правда, у 1956 році українцям у Польщі дозволено на „Українське Суспільно-Культурне товариство", на видання тижневика „Наше слово" і альманах „Український Календар", на дві школи і два ліцеї; правда теж, що при Варшавському університеті існує формально катедра україністики-русистики, в якій річно може навчатись не більше як десяток українських студентів. У кількох містах існують навіть українські світлиці (клюби), де члени УСКТ можуть вести культурно-освітню діяльність. А проте польський уряд систематично ігнорує оправдані домагання і прохання українських представників. І так, наприклад, він відмовився від прохання спільно з представниками УСКТ перевести огляд пам'яток української матеріяльної культури, зокрема старих церков, каплиць, кладовищ, придорожних хрестів, тих, що ще заціліли, відреставрувати їх і віддати під відповідну опіку українських чинників. Уряд не дає теж дозволу УСК Т-ву вести будь-які прибуткові підприємства, завдяки яким можна б дещо поширити дуже обмежену діяльність.

Куди гірше справа мається з відкрито ворожою поставою середнього і старшого покоління поляків до українців, що червоною ниткою тягнуться ще від часів дій УПА. У висліді українці, зокрема в малих містечках, змушені скривати своє українське походження, бо їх ідентифікують з „різунами". В таких умовинах українське життя в Польщі пливе невидним підземним струмком, бо ніхто з українців не хоче наражувати себе чи своєї сім'ї на обиди і провокації.

Основну причину такого стану автор добачає у задавнених польсько-українських, назагал ворожих відносинах з довоєнного періоду, а згодом післявоєнного, та вимушеного переселення поляків з українських, тих що тепер під совєтською владою, територій на захід, а з ними і поважного числа переселення українців на польські „відзискані" території. Але чи справді можна безконечно жити в атмосфері ненависти — обиди і навіть погроз, і постійного обвинувачування себе за події минулого? Автор свідомий того, що польсько-українські взаємини в контексті міжслов'янських взаємин — найбільш драматичні і їх тяжко поставити на правильні рейки. Але — твердить він — треба пробувати гоїти ці задавнені болячки, бо це лежить в інтересах обох народів. Він пригадує таку соціопсихологічну тезу про те, що легше забути кривди, заподіяні кимсь „здалека" — невтральним, ніж кимсь, з ким доля звела жити спільно на цій самій землі. А якщо справді в „зрадливих діях" поляки обвинувачують українців, то Мокрий пригадує такі історичні постаті, як Ярема Вишневецький, що був русином — проте вірно служив Речіпосполитій... (а як служив — то всі добре знаємо...) Він згадує теж Мазепу. Він теж пригадує, що лінія поділу на українців і поляків в багатьох випадках йшла самою серединою подружнього чи взагалі родинного життя. Шукаючи вихідної точки для якогось позитивного діялогу між обома історично розсвареними народами, він сягає і до літератури. Він цитує Шевченків вірш „Ляхам", присвячений співдругові поетового заслання Б. Залеському, в якому поет висловлює віру, що між обома народами таки колись прийде до згоди і братерства. Куди міцніше вийшла у Мокрого цитата польського провідного поета Адама Міцкевича. з часу його перебування на еміґрації в Парижі. У своїх університетських викладах він м. і. висказав таку золоту думку: „Хто думає про справи тільки одного народу, той є ворогом свободи".

(Продовження буде)

Доброчинці українських студій у Гарварді

(ЗМІСТ ДОПОВІДІ, ВИГОЛОШЕНОЇ НА Х З'ЇЗДІ ФКУ В МАЯМІ)

Успіхи Українського Гарварду стали дійсністю тільки завдяки жертвенности української людини. І якраз про цю щедрість і доброчинство української людини мені припала честь звітувати.

Жертводавців ФКУ ділимо на три основні групи:

перша і найбільша група — це ті, датки яких не перевищили 1,000 долярів. Їх ділимо на три підгрупи — прихильники ФКУ — до 100 долярів; члени ФКУ від 100 до 500 долярів; добродії ФКУ від 500 до 1,000 долярів.

Друга група — це меценати ФКУ. Їх ділимо на дві групи — меценати від 1,000 до 10,000 долярів; визначні меценати від 10,000 до 100,000 долярів.

Третя група — це українські філантропи — меценати-фундатори понад 100,000 долярів.

Це так виглядають поділи по сумах пожертв, але коли нам приходиться зустріти цих щедрих українських людей у листуванні, тоді поділи зникають. Усі жертводавці, в якій групі вони не були б, прагнуть одного — допомогти українській науці — Українському Гарвардові.

В нашому бюрі кожного дня маємо нагоду, можна сказати привілей, читати листи жертводавців. Можу запевнити вас, що ми читаємо їх дуже уважно. Нашим завданням є вдовольнити жертводавця, виконати його волю, подати потрібні інформації, відповісти на питання тощо.

Значна кількість цих листів — це листи невимагаючі, це листи безвимовно-вимовні, це щедрі датки на потреби Українського Наукового осередку в Гарвардському університеті.

Але одержуємо теж листи з короткими текстами й пожертвами. Часто тексти зворушливі. Дозволю собі з цієї святочної оказії 25-річчя жертвенности на добро української науки зацитувати декілька з них і тим самим дати слово самим жертводавцям.

Є певне число листів, із яких по письмі видно, що ці жертводавці не мали змоги студіювати, але відчули брак освіти, брак науки як у своєму житті, так і в житті своєї батьківщини. Ось текст такого листа: „Хоч то не багато, але прийміть мій даток на українську науку," а Михайло Копцюх з Мінеаполісу просто сам пише: "...У світі я зрозумів, що наука нас виведе на кращий шлях... Я самотній,а в моєму серці є бажання, щоб Україна була самостійною державою." М.Копцюх переслав чек на 1,000 долярів.

Григорій Лучанко з Філядельфії пише: „пересилаю Вам мізерний даток на піддержання ФКУ, в сумі 200 долярів, тимчасово більше не встані. Я — 83-літній, майже каліка...У моєму завіщанні я призначив на українські студії в Гарварді 1,000 долярів."

Подружжя Іван і Євгенія Пасічники з Ню Джерзі: „Просимо прийміть ще одну лепту 400 долярів на український студійний фонд. Тим разом дружина заощадила з українських писанок, вишивок, а я трохи додав і оце висилаємо. Ми знаємо, смішна лепта, але Бог даватиме здоров'я — ми побільшимо. Бажаємо Божого благословення, доброго здоров'я і великих успіхів!"

Роман Пристай, Рочестер, Н.Й.: „Я на емеритурі, але справа ФКУ зобов'язує теж емеритів, тому вірю, що вони скажуть 'своє слово', в залученні чек."

Отець В.Г. з дружиною Марією пише: „Велике діло, що давно вже започатковане завзятцями, росте! Слава Богу! Було б добре і спасенно мати багато людей, як покійний Володимир Юрковський; може вони з'являться, щоб щедро допомогти в розбудові українських студій в Гарвардському університеті."

Цей останній цитований лист бажає нам більше таких, як Володимир Юрковський, який став першим меценатом-фундатором ФКУ. А сьогодні ми з великою приємністю можемо ствердити, що група меценатів-фундаторів жива і росте та надіємось, що зростатиме і у майбутньому. Володимир Юрковський вже не сам, з гордістю подаємо прізвища нових меценатів-фундаторів: Олекса і Галина Воскобійники, Ярослав і Ольга Дужі, д-р Ярослав і Надія Мігайчуки, д-р Євген Омельський, Михайло і Варвара Плахтії, Микола й Ірена Ракуші, д-р Василь і Емілія Стефураки, Петро Яцик.

Додатково меценати-фундатори, які подарували свої бібліотеки збірки україніки великої вартости: Михайло Бажанський, Богдан і Неоніля Кравцеви.

Збільшується теж коло визначних меценатів, які творять фонди у своєму, чи своїх рідних імені — це переважно Фонди Української Книжки.

Маємо тепер такі фонди української книжки: ім. Теодора Балка, ім. Івана Бонка, ім. Василя Бражника, ім. Осипа Гладуна, ім. Василя і Лідії Кий, ім. Люби Палашевської, ім. Михайла Плешканя, ім. Івана і Тетяни Стельмах, УНДім (Український Народний Дім) Лорейн, Огайо.

Ці фонди уможливлюють ширшу діяльність бібліотеки.

В діяльності УНІГУ збірка Гарвардської Україніки відіграє одну з важливих ролей — вона дає до диспозиції науковця, дослідника, докторанта й студента українську книжку, журнали, стародруки, мікрофільми, та архівні матеріяли. Бібліотечна праця Гарвардської Україніки вимагає багато коштів і професійних зусиль.

Гостюючі в Гарвардському університеті науковці з різних стейтів Америки та інших країн з признанням висловлюються про збірку Гарвардської Україніки, як одну з найбагатших у світі. Сьогодні україніка в Гарвардських бібліотеках нараховує понад 40,000 томів.

Виготовляючи загальний список меценатів ФКУ на основі картотеки, ми зауважуємо постійний ріст числа меценатів. У нашій брошурці „Меценати ФКУ" подаємо таблицю зросту. Цікаво, одначе, подати до відома, що коли у 1961 році було три меценати, то у 25-річчя ФКУ число меценатів зросло майже до одної тисячі. З кінцем 1981 року було 948 меценатів, з того 856 осіб і 92 організації.

Меценати — це справді вийняткова група лядей, вони остаточно вирішили успіх кампанії ФКУ, бо понад 65 відсотків із зібраного капіталу, який створив фонди українських студій в Гарварді, склали саме меценати ФКУ.

Дуже позитивним явищем серед меценатської групи є те, що серед них знаходяться одиниці з глибоким зрозумінням потреб Українського Гарварду й постійно пересилають свої датки на українські студії.

Ось заява одного з вищезгаданих доброчинців:

„Я, як меценат, зобов'язуюсь кожного року платити до ФКУ по 50 долярів так довго, як буду жити," — Яків Рудяк, Флорида.

Поміж прізвищами постійних жертводавців знаходяться: Юрій і Оксана Мельниковичі з Кензасу; Мирон і Ірена Руснаки з Рочестеру; д-р Ярослав і Надія Мігайчуки з Клівленду; д-р Олекса і Лариса Біланюки з Філядельфії.

Є багато інших, що вже роками частими вплатами у найбільш вимовний спосіб виявляють підтримку Українському Гарвардові.

Закінчуючи це коротке слово про подивугідних українських людей, хочу підкреслити, що вбільшості це скромні люди, часто знані лише у своєму вузькому колі, подекуди вони відреклися своїх особистих вигод і пожертвували на українську науку ввесь свій дорібок. І хоч ми певні, що вони, ці доброчинці ФКУ, не потребують надзвичайних подяк, бо вони мають великиє внутрішнє вдоволення, що уможливили існування українських студій в Гарвардському університеті, все ж таки Головна Екзекутива ФКУ знайшла спосіб шанування і збереження пам'яті доброчинців, згадуючи їх у молитвах у відповідних Богослуженнях. По кінець 1981 року отці душпастирі ФКУ відслужили 126 Літургій, згадавши у молитвах 830 осіб.

А тепер віддам знову слово жертводавцям ФКУ:

В.Клос: „Науково обґрунтована правда про Україну — це ключ до нашого політичного будучого на світовій арені. Український Гарвард являється тим науковим центром, який може цю важливу ролю відіграти."

Іван і Тетяна Стельмахи: „добре розуміємо, що, щоб поширити належно працю Українського Гарварду при більшій кількості наших молодих науковців, нам треба підставового фонду бодай у висоті 10,000,000 долярів. Зі щирого серця хочемо допомогти...".

Подружжя Микола і Ірена Ракуші: „...ми можемо тепер у вільному світі зробити те, що неможливо в Україні осягнути, а це — створити і безустанно підтримувати наукові інституції для ширення правди про Україну, для розвитку вільної української науки."

Архиєпископ і Митрополит Стефан Сулик: „Високо оцінюю створення трьох катедр Наукового Інституту. Вашу корисну працю для українського народу, який дорогий моєму серцю, я завжди буду благословляти піддержувати та їй сприяти, в доказ цього прошу прийняти мій даток на потреби Українського Наукового Інституту." (В залученні чек на 1,000 долярів).

Д-р Олекса Біланюк: „Праця Українського Гарвардського Центру — подивугідна. Всі члени Візитаційного комітету тут одногзідні.

Треба лишень поповнити постійний фонд Інституту, щоб кожнорічний прихід з нерухомого капіталу досяг суми — 250,000 долярів. Докладаю в цьому напрямі моєї дружини і мою лепту".

Інж. Роман Волчук, Ню Йорк, Н.Й.: „Уважаю Український Інститут Гарвардського Університету найціннішим культурним досягненням нашої еміграції. Без науки високого рівня українська справа не зможе ніколи знайти належного місця у світі. Тому мусимо докласти всіх зусиль, щоб Інститут вдержати і розбудувати."

Лідія О.Стецик

Збереження організацій—вимога 1980-их років

„Найважливіша першочергова справа українців Канади, Америки та інших держав Заходу сьогодні—це збереження, розвивання і вдосконалювання своїх світських і прицерковних організацій"—заявив у своїй „застільній" бесіді ред. Роман Рахманний під час цьогорічної товариської зустрічі в Домі Української Молоді 27-го лютого ц.р. у Монтреалі.

Управа Дому СУМ влаштовує такі зустрічі з вечерею длю гостей і танцями з метою зміцнити зв'язок поміж молоддю і старшою громадськістю, а водночас дати нагоду для них культурно розважитися. З цією метою також Управа Дому запрошує доповідачів. Ред. Роман Рахманний у своїй бесіді підкреслив корисність таких зустрічів, бо вони зміцнюють внутрішню структуру українського суспільства, а крім того, дають законне вдоволення активістам тієї чи іншої організації з виконаних щорічних обов'язків.

Саме „людям українських організацій" ред. Р.Рахманний присвятив свою бесіду і на історичних прикладах доказав, „що більшість лиха в житті українського народу" була наслідком „браку організованости своїх сил", або „надто пізнього і несправного організування тих сил". Тим часом кожночасні успіхи українського народу в боротьбі за самобутність постали на ґрунті існуючих організацій та установ, що мали за собою довголітню історію розвитку і вдосконалювання.

Найбільшим лихом у сьогоднішньому житті українських церковних і світських організацій ред. Р.Рахманний вважає так званних професійних митарів. Це—критикомани, особи, що стоять осторонь організаційного і національно-партійного життя та, не додаючи до їхнього розвитку ані свого часу, ані праці, ані грошей, показують на правдиві чи вигадані вади в діяльності тих установ.

Вони, ці фальшиві митарі, не приймають на себе ніяких організаційних чи церковних обов'язків, а тих, що ідейно працюють для своїх установ, називають честолюбними фарисеями.

„Але насправді це вони, ті критикомани, є честолюбними митарями, що стоять у притворі церкви або установи, голосно б'ються у груди і всіляко привертають до себе увагу своїх співгромадян, щоб вони знали, які вони скромні та мудрі. Вони так зайняті цим митарством, що навіть не звертають уваги на те, що вся українська нація тріщить під ворожим гнітом",—твердив ред. Р.Рахманний під час зустрічі в монтреальському ДУМолоді.

Таке явище—не виняток, бо таких людей не бракує у кожному іншому суспільстві. Щире, навіть честолюбні активісти не повинні брати цих критикоманів на увагу і повинні продовжувати свою працю, бо та праця, єдина, може зберегти все українське суспільство у вільному світі. Те, що протягом ста років на північноамериканському континенті існує і розвивається сильне організоване українське життя, ми завдячуємо саме ідейним активістам—людям організацій. Без наших церковних, освітніх, молодечих й інших організацій у чужому світі пропала б навіть основна одиниця українського суспільства, а саме: українська родина, бо вона не витримала б асимілюючого тиску свого довкілля.

Ред. Р.Рахманний закликав присутніх активістів притягати до ораганізаційного життя всіх молодих людей, бо кожна установа й організація потребує навіть пасивних членів: „Чим більша маса, тим більше буде там активістів, тим більш можливостей для себевиявлення у конструктивній діяльності..."

Доповідач зокрема остерігав присутніх перед манією песимістичного критикування всього, що українське. „Не зневірюймо ні себе самих, ані наших співгромадян, а зокрема молодих, наріканнями на групові, партійні, церковні та інші суперечки. Тільки мертві не сперечаються, не мають партій і знають тільки мир і тишину. Ми—жива громада, що мусить мати певні спірні справи і дискусією мусить розв'язати їх, як кожне інше живе, здорове суспільство. Помилок і невдач не знають тільки ті, що нічого не роблять. Вони—мертві душі, що мають тіло і „сошел секюріті намбер", але уже за життя належать до „того світу".

Тим часом живі, активні люди з прагненнями виявити себе у громаді мають повноцінне життя для себе і допомагають своїй громаді зберегтися.

(Н.Х.)

423-ий Відділ УНСоюзу відбув Річні збори

Чикаґо, Ілл. - 423-ий Відділ УНСоюзу ім. Євгена Коновальця відбув свої Річні збори в п'ятницю, 12-го лютого ц.р. Проводив зборами заслужений союзовий діяч інж. Степан Куропась, почесний член Головного Уряду УНСоюзу.

Збори однозгідно вибрали новий уряд Відділу в такому складі: Орест Городиський — предсідник, Андрій Іванів — заступник, Яків Берестянський — секретар, Карло Крайник — скарбник, інж. Степан Куропась — голова Контрольної комісії, Степан Лаба та Олександер Атановський— члени Контрольної комісії.

Після Річних зборів відбулися звичайні місячні збори, на яких обрано делеґатами на 30 Конвенцію Якова Берестянського та Ореста Городиського, а заступниками Карла Крайника та Олександра Атановського. Обрані урядовці Відділу постановили докласти старань для придбання для Відділу якнайбільше нових членів.

О.Г.

У пам'ять курінного УПА Максима Скорупського

Св.п. курінний Максим Скорупський в 1948 році

2-го січня 1982 року, відпроваджували численні приятелі й знайомі св.п. майора Максима Скорупського на вічний спочинок. Супроводжувала його велика жалобна громада з участю Блаженнішого Митрополита Мстислава й колишнього голови Світового Конгресу, тепер його заступника, голови ПУНУ Микола Плавюка.

Проводжали його домовину побратими зброї — Олександер Сіверський, Микола Турецький: друзі резистансу — Іларіон Поліщук, Дмитро Фурманець, Микола Ящук, Теодор Сущик, Анатолій Домарацький(ЗСА), Андрій Славич, Іван Шлапак, Федір Цимбалюк, Василь Вознюк (Канада), д-р Мирослав Чаповський, визначні члени з проводу ОУН, члени Проводу ПУНУ, до якого належав св.п. майор М. Скорупський, як військовий референт, і члени Центральної Управи Організації Державного Відродження України, членом якої був Спочилий,та багато приятелів і знайомих, які приїхали до Бавнд Бруку на цвинтар св. Андрія попрощати визначного сина України.

Хто був майор Максим Скорупський? Хто його добре знав, то міг би відповісти: була це велика людина. Був Спочилий багатогранною людиною, і про нього можна б написати грубу книжку. Мені було б неможливо описати весь його життєвий шлях, але згадаю кілька характерних рис з його трудолюбного життя, його національно-політичні погляди, цінні думки його бистрого розуму, що були й будуть все живими й реальними.

Св.п. майора М.Скорупського не треба хвалити, бо він і за життя цього не любив, а й у вічності йому цього непотрібно. За нього говорять його діла, якими він себе увіковічнив своїми спогадами „В наступах і відступах".

За свою відвагу, політичний такт і прямолінійність не раз йому доводилось незаслужено проковтнути гірку пігулку від своїх однодумців, хоч він цим не здражувався.

Св.п. М.Скорупський — командир, політрук і державний муж. Без перебільшення, була це людина надзвичайна, бо він посідав все, що шляхетне, розумне й реальне.

Як командир куріня, він відзначився в багатьох боях проти большевицьких і польських партизанів, які спільно виступали проти УПА. Він зробив успішний рейд на Велику Україну й відзначився в інших місцях.

Як політик він дивився реально на українські політичні справи та вважав, що наша політика повинна пристосуватись до українських політичних вимог даного часу. Українська політика повинна бути елястичною і реальною, щоб можна було об'єднати всі українські сили в боротьбі за визволення України.

Сл.п. М.Скорупський казав, що наші успіхи і невдачі в минулому, ми не повинні розпалювати до крайности, марнувати час й енерґію на полеміку, чи воно було добре, чи зле, бо це вже не повернеться, а занедбувати справи важливі, які треба зараз вирішувати, бо завтра може бути запізно. Минуле не повинно бути на перешкоді сучасному, а тим більше, не сміє воно бути перешкодою до співпраці всіх українських партій, які непохитно стоять за самостійну Україну.

Як державник, він підходив до українських політичних справ холоднокровно, навіть якщо вони були прикрі й гіркі, то він завжди бачив вихід із ситуації і розглядав ці справи по-державницькому. Про деякі речі він написав у своїх спогадах, хоч, може, не про все, але частинно насвітлив події, які мали місце на Волині, Поліссі та в інших місцях України.

Курінний Макс стояв на становищі, що всі українські революційні збройні сили повинні бути понад партіями й під спільним командуванням, бо в іншому випадку може дійти до анархії, і кожна партія матиме свою військову одиницю, які будуть одна одну поборювати, що могли б успішно використати наші вороги й знищити кожну військову групу зосібно, а це приведе до трагедії цілої української визвольної боротьби.

Дуже часто в розмові зі мною, ще під час Другої світової війни, майор Скорупський підкреслював, що одна партія, будь-яка, української держави не здобуде. Українську державу може здобути тільки весь український нарід. Він уважав, що повинна бути створена українська військова рада, до якої ввійшли б представники всіх українських самостійницьких партій і спільно плянувати і вирішувати визвольну боротьбу українського народу, а армія мусить бути надпартійна, без жадного партійного впливу будької української партії.

Св.п. М.Скорупський був дуже скромною людиною, високошляхетною, а понадусе чесною і прямолінійною. Він ніколи нікого не образив. Він не наголошував свого „я", а все підкреслював ми.

Він належав до рідкісних людей, які багато працюють, багато знають, але мало говорять. Такі люди не живуть лише для себе, чи для своєї особистої слави, вони присвячують себе для справ вищого порядку.

Відійшла від нас велика людина в особі Максима Скорупського, визначний командир, який притягав симпатії до себе всіх старшин і вояків, і втішався серед них великим довір'ям та пошаною не лише серед українців, а також серед чужинців.

Ці рядки в пам'ять нашого дорогого друга майора Максима Скорупського пригадають нам цього командира й безсмертного лицаря, який творив нову сторінку історії України та був бойовиком, який не знав компромісу з ворогами в боротьбі за самостійну Україну. Був він глибоко-віруючою людиною з високо-християнськими й моральними чеснотами, що кріпило його духово та давало йому фізичної сили й наснаги в боротьбі за кращу долю українського народу та в щоденній праці для найвищої мети — самостійности України.

Багато людей, навіть з його приятелів і політичних однодумців, знало Максима Скорупського, як людину добру, але не знало його духовости, бо треба було довго перебувати з Максимом, щоб його розпізнати й побачити у правдивому світлі та оцінити його заслуги для укрїнського народу в Другій світовій війні.

Нехай тих кілька слів в пам'ять майора Максима Скорупського буде розрадою для його родини — дружини Броніслави та дітей — Наталки, Петра, й внуків.

Микола Турецький

НОКОНОНО ДЕЛЬПІНЕ КЕВ, 27-РІЧНА КОЛИШНЯ учасниця південноафриканської повстанської групи, яка підлягала Африканському крайовому конґресові, заявила членам сенатської юридичної комісії у Вашінгтоні, що її тортували, насилували і по-різному знущалися службовці совєтського КҐБ, після того, як вона попала їм в руки, і називали „реакціонером" і „запроданцем імперіялістів". Кев студіювала в 1978 році при Московському університеті, а коли вона „зіткнулася з КҐБ" — її зараз вислали до психіятричного закладу для „перевиховання", де вона зустрілася з правдивою совєтською дійсністю. Лікарі, обслуга, медсестри тощо, все це аґенти служби безпеки у „білих халатах", — розказувала африканка, — які здібні на все. Кев, за посередництвом африканських дипломатів, видісталася із совєтського „раю" і прибула до ЗСА.

Бенкет для вшанування українського правника

Восьма година вечора, 18-го лютого 1982 року, Заля Клюбу преси при Ричмонд вул., Торонто, виповнена вщерть. Понад 200 осіб: суддів, прокураторів і адвокатів з цілої провінції Онтаріо зібралися, щоб віддати пошану нашому молодому юристові, королівському радникові, Павлові Чумакові.

Цю вечірку спільно зорганізували Асоціяція суддів Асоціяція прокураторів і Асоціяція правників в Онтаріо з нагоди переїзду П.Чумака з Торонто до федерального міністерства юстиції в Оттаві.

За його вклад як у теорію, так і в практичну адміністрацію карного права П.Чумак здобув собі реноме на всю Канаду. Він написав працю про техніку карного процесу перед жюрі, якою користуються судді, прокуратори і адвокати в цілій Канаді.

Він також вів важливі карні процеси в Торонто, наприклад, відому справу вбивства молодої модельки Шерол Гарденер. За останній час П.Чумак був шефом канцелярії торонтонської прокуратури.

За 12-річну віддану працю Павла Чумака викликали до Оттави, щоб він допоміг зревізувати і доповнити карний кодекс Канади.

Господарем вечора був суддя Кер. Вислові признання і побажання склало 10 промінентних юристів. Серед гостей були: головний суддя Онтарійського провінційного суду Ф.Гейз; Петро Рикабі, К.Р., головний прокуратор метрополітального Торонто; Андре Демпсі й інші.

Предсідник Асоціяції Карних Правників Онтаріо Рон Томас, К.Р., підіймаючі тост за здоров'я П.Чумака, сказав: „Я вірю, що після закінчення праці в Оттаві, він буде назначений суддею...йому належиться така пошана..." Цю пропозицію всі присутні одобрили рясними оплесками.

Суддя Гейз, між іншим, сказав: „Я гордий, що Торонто висилає до Оттави юриста, який використає свій практичний досвід і теоретичне знання у формуванні нового карного кодексу Канади". Відтак суддя Кер передав Павлові картину з його фарми у долині річки Гоклі. Ця картина була спеціяльно замовлена у відомої канадської малярки Дебі Фіцджералд. Павлові було також передано пропам'ятну грамоту вирізьблену на мідяній плиті.

За почесним столом між визначними юристами Онтаріо сидів також батько Павла, Ярослав Чумак.

Головний прокуратор з Віндзору Браєн Мекінтаєр прочитав похвального вірша на честь П.Чумака. Останнім промовцем вечора був Дейвид Гамфрі, один із кращих карних юристів в Канади, який жартівливо зауважив, що „українці будуть кодифікувати карне право для англосаксів".

На закінчення Павло Чумак подякував усім промовцям й пообіцяв з ними тісно співпрацювати.

На залі були також українські правники Торонто— Ігор Бардин, Іван Кузьмочка, Євген Залуцький й інші.

Секція українських адвокатів при Клюбі Українських Професіоналістів і Підприємців Торонто приєднується до організаторів бенкету і бажає своєму членові П.Чумакові приємного побуту в Оттаві і багато успіхів у його починах у майбутньому.

Юрій Данилів

Вийшла книжка про осередок СУМ у Йонкерсі

Йонкерс, Н.Й. — Тут, минулого року, з нагоди 30-річного ювілею осередку Спілки Української Молоді ім. 30-го Червня, появилася 288-сторінкова Ювілейна Книга цього Осередку — „Бог і Україна".

У книжці представлено працю цього Осередку протягом 30-ти років над вихованням молоді в релігійному та національному дусі. У книжці, в якій є присвята: „У сорокову річницю відновлення української держави присвячуємо нашу тридцятирічну працю Патронові нашого Осередку — Актові 30-го Червня 1941 року", багато світлин, які позначають діяльність цього Осередку.

ЮМПЗ 1981-82 в Австралії

Пласт в Австралії розпочав святкування 70-річчя своєї Організації — Ювілейною Міжкрайовою Пластовою Зустріччю під кличем „Пластова Одність і Братерство" — на пластовій оселі „Сокіл" в днях від 24-го грудня 1981 року до 3-го січня 1982 року.

Оселя „Сокіл" — власність станиці Мельборн — площею 147 акрів гористого евкаліптового лісу, поблизу побережжя Тихого океану, за словами Начального Пластуна, може конкурувати з будь-якою пластовою оселею.

Цього року „Сокіл" переживав небуденну подію: в ЮМПЗ взяв участь Начальний Пластун пл. сен. керівництва Юрій Старосольський. Приємно було зустрітись також із дорогими гістьми з Канади й Англії — пластовими родинами Гордієнків і Добротворів.

Ми свідомі того, що Австралія є найбільш віддалена від інших континентів, все ж таки ми сподівались більшої кількости гостей з північного континенту, щоб разом з нами задемонструвати пластову одність і братерство.

Участь в ЮМПЗ взяли всі Улади Пласту. І хоч нас також розділюють великі простори Австралії (в деяких випадках — понад 3,000 миль), проте у Зустрічі взяли участь близько 400 учасників. КПСтаршина в співпраці з Станицею Мельборн заздалегідь підготувала ЮМПЗ, а провід Булави передала в руки молодого сеніорату і старшого пластунства.

Вранці у п'ятницю, 25-го грудня 1981 року, після відспівання пластового гимну та піднесення прапорів Начального Пластуна, Зустрічі, КПС, національного та австралійського, командант Зустрічі пл. сен. Богдан Бриндзя офіційним наказом розпочав ЮМПЗ, привітавши всю присутню пластову братію та побажав всім успішного і приємного таборування.

Таборовий писар відчитала отримані привіти від крайових проводів Америки, Канади, Великої Британії, від куренів „Вовнарові", „Ті, що греблі рвуть", від братньої молодечої організації СУМ та церковно-громадських і політичних організацій Австралії.

Голова КПС пл. сен. Богдан Тарнавський офіційно відкрив ЮМПЗ, а в словах привітання підкреслив значення і вагу присутности Начального Пластуна на ЮМПЗ.

Начальний Пластун тепло привітав учасників Зустрічі та особисто передав привіт від Головної Пластової Булави.

В рамках ЮМПЗ у неділю, 27-го грудня, після відправи Богослужень обидвох віровизнань, відбулось посвячення новозбудованих новацьких колиб та будинків таборової команди. Ця будова була великим осягом станиці Мельборн і Пласт Прияту Джілонг, які приклали всі зусилля, щоб на означений час приготувати якнайкращі умови таборування новацтву.

Велика кількість гостей разом із учасниками ЮМПЗ взяла участь в урочистому Молебні, який відправили Владика Іван Прашко та о. архипротопресвітер Борис Стасишин. Після Молебня відбулось посвячення колибі будинків, а новацтво вручило грамоти подяк фундаторам і жертводавцям будови колиб. Увечері цього дня відбулась загальна ватра, на якій виписувались всі Улади.

В наступних днях таборування проходило за запляновано програмою: прогулянки, гутірки, ватри з мистецькими програмами, влаштування виставки пластового музею, де були виставлені експонати фотосвітлин з життя станиць, вирізки з преси про пластову діяльність у діяспорі та пластові відзнаки з усіх країн світу.

Щовечора відбувались жваві й цікаві вогники новацтва та ватри інших Уладів.

За звичаєм надвечір 31-го грудня новацтво відвідало всі підтабори і татівку з колядою. Це надало ще більше урочистого і святочного настрою перед надходячими Святами Різдва Христового.

Завершенням ЮМПЗ був Показовий День в суботу, 2-го січня. Вже зранку табір схвильовано метушився у приготуванні до Богослужень та зустрічі гостей — представника австралійського скавтінгу, польських пластунів-гарцежи, представника льокального уряду та представників українських церковно-громадських і політичних організацій.

Після обіду головна площа виповнилась публікою. Програму Показового Дня, яку заповідала і поновлювала гостям пл. сен. кер. Ярослава Болюх, розпочали підтабори новацтва цікавою інсценізацією казки „Кирило Кожум'яка" та ритмічними вправами. Юначки вправно виконали марш-хоровід, а юнацькі підтабори будували „живі вежі".

Під звуки могутнього маршу зі всіх сторін на площу вмаршували пластові улади і в русі маршового ритму, переплітаючись уладами, зформували живий напис 70, підкреслення і завершення ЮМПЗ. У тій хвилині в повітря злетіли кольорові бальони, як символ духової єдности пластунів Австралії з усіма пластунами вільного світу та з молоддю і народом на рідних землях. На привіт подруги Ярослави Болюх „СКОБ" площа відгукнулась могутнім „Сильно, Красно, Обережно, Бистро!".

Це був найбільш зворушливий момент Зустрічі і не в одного з присутніх показались на очах сльози радости і гордости за пластову молодь. Після цього улади зформувались до Дефіляди. Почот Дефіляди — хоруњжі з національними і станичними прапорами, провадили улади. І знову к публіка подивляла стрункі лави юнацтва і старшого пластунства, які вітали достойних гостей грімким „Слава".

Після закінчення Дефіляди писар Зустрічі відчитала привіти від федерального уряду і його опозиції, від льокального уряду та українських церковно-громадських і політичних організацій.

Представник комишинера австралійського скавтінгу в своєму привіті підкреслив значення Пласту, як для української, так і для австралійської спільноти.

Начальний Пластун у своїй промові коротко накреслив історію 70-річчя Пласту, зазначив його заслуги і готовість працювати для української громади. І якраз ця риса Пласту — праця для української громади — є запорукою дальшого існування і розвою Пластової Організації.

Після своєї промови Начальний Пластун в асисті голови УПС і референта УПЮ перепровадив вручення підвищень до сеніора керівництва п'ятьом сеніорам, Срібного Юрія пл. сен. Вірі Шевченко та Гетьманського Скоба пластунові Андрієві Ростек. Остання нагорода викликала багато емоцій в присутніх, а пластова братія привітала Андрія трикратним грімким „Скоб".

Після цього всі Улади перейшли на іншу площу, де відбулася святочна спільна ватра, в програмі якої були виступи ансамблю молодих бандуристів, танцювальної групи, скетчі і коломийки з тематики десятиденного таборування та вручення грамот-похвал членам та працівникам таборової Булави.

Голова КПС урочисто передав на руки Начального Пластуна вугілля з ватри ЮМПЗ в Австралії, щоб ним розпалити наступну ватру ЮМПЗ на „Вовчій Тропі" в Америці в серпні 1982 року.

Після ватри Улади повернулись на головну площу, де після відспівання молитви і пластового гимну востаннє спускався прапор Зустрічі, який урочисто був переданий Начальному Пластунові на відкриття ЮМПЗ в Америці. На команду бунчукового Зустрічі Улади розходились по таборах.

Провід Зустрічі в Австралії: командант — пл. сен. Богдан Бриндзя; бунчужний — ст. пл. Андрій Павук; писар — ст. пл. Наталка Словачевська. Командант табору новацтва — пл. сен. Ришард Жилан; командант табору юнацтва — пл. сен. Оля Дудинська; командант табору УСП — ст. пл. Юрій Тиблевич; командант табору УПС — пл. сен. Василь Гладкий.

У неділю ранком востаннє піднеслись прапори ЮМПЗ, а по обіді командант Зустрічі прощав учасників ЮМПЗ з побажаннями нових успіхів і досягів у пластовій праці в 1982 році.

Після молитви і спів пластового гимну спустились прапори ЮМПЗ і в кожного з учасників зажевріла мрія і надія, що за п'ять років ми знову зустрінемось у дружній пластовій родині, щоб гідно відзначити діямантовий ювілей Пласту. В цю хвилину, як ніколи, ми відчули, що ми є частиною Пласту, що Пласт для нас — це гордість і мрія.

Референт преси і інформації КПС

Юначки виконують „Марш-хоровід."

Новацтво відвідує підтабори з колядою.

Пам'яті великого мистця

У січні 1982 року один із найкращих наших мистців на поселеннях, найвидатніший сучасний представник українського історичного малярства, Петро Андрусів, мав говорити на черговому виступі в нюйоркському Літературно-Мистецькому Клюбі. Та вже наприкінці грудня рознеслася пригноблива вістка — Петра Андрусева не стало поміж нами, він помер від серцевого удару 27-го грудня 1981 року.

І в п'ятницю, 19-го березня, в ЛМКлюбі відбувся вечір у пошану покійного мистця. Доповідь про його життя й творчість читав колишній приятель і молодший товариш П. Андрусева, сам видатний маляр і колишній голова ОМУА, Любомир Кузьма. Він напочатку коротко накреслив біографію Петра Андрусева, таку незвичайну, що вона могла б стати темою сенсаційного фільмового сценарія.

Маленький сільський хлопчина, який загубився від сім'ї під час боїв у Першій світовій війні і яким заопікувались земляки зі Сходу, кубанські козаки. Потім попав він у далеку Московщину, в місто Рязань, далі — до польського дитячого притулку і до промислової школи у Варшаві. Врешті, коли в ньому відкрили великий малярський талант, молодого Андрусева післали до, звичайно, польської гімназії і прийняли до Варшавської Академії Мистецтв. Він забув власне українство і рідну мову, але згодом, завдяки землякам-мистцям у Варшаві (як це нагадує знайомство Шевченка зі Соленком у Петербурзі!) повернувся до рідного народу і навіть відшукав власну загублену сім'ю й рідних батьків у селі Каменоброді біля Львова. (З ними він мусів розмовляти спочатку ломаною російсько-польською мовою). Пізніше він виріс на одного з найбільших українських малярів сучасности, еволюціонуючи від імпресіонізму, присвоєного в Академії, до притоманного йому прецизного й детально викінченого реалістичного малярства, яке особливо розвинулося у великих полотнах історичних образів княжої, козацької й новітньої доби — „Княжа пристань у Києві", „Сватання Анни Ярославни", „Ігорів похід" і „Козацький бій", „Козаки в степу" і „Атака стрілецької кінноти". Врешті, останній архитвір Андрусева — „Хрищення України-Руси", замовлений покійним Митрополитом Шмондюком до 1000-річчя християнства України і який має бути приміщений у майбутній єпископській катедрі в Стемфорді.

Цей образ, розміром 6 на 12 стіп, був такий великий і виснажливий прецизністю виконання, що він забрав мистцеві два останні роки життя і, можливо, спричинився до погіршення його серцевої недуги. Помер мистець, і щойно по смерті його ми відчули, кого ми мали поміж нами і кого втратили. Це особливо болюче тепер, коли мистецький стиль св. п. Андрусева — малярський реалізм — знову здобуває собі передове місце й загальне визнання у світовому мистецькому світі, після десятків років формалістичного експериментаторства. А на думку Любомира Кузьми, покійний Петро Андрусів був реалістичним мистцем не лиш українського, але й світового маштабу.

Далі в програмі вечора власниця нюйоркської постійної мистецької галерії Ольга Соневицька говорила коротко й тепло про особисте знайомство з покійним П. Андрусевим і зокрема про гостину в його колишньому мешканні у Філядельфії (останні роки свого життя Андрусів проживав у Рівергеді, у нюйоркському Лонґ Айленді). А потім молодий надійний піяніст, учень УМІ з кляси Мірошниченко-Кузьми, Орест Гарасимчук, заграв блискуче два українські фортепіянові твори композиторів Бортнянського і Жука.

Вечір закінчився дуже ефективним показом прозірок із найкращих творів покійного маляра із фаховими поясненнями маестра Кузьми.

О.П.

У КОЛОРАДО СПРІНГС, ЗСА ВІДБУЛАСЯ конференція міністрів оборони держав НАТО. Одним з головних питань, що на нього шукали спільної відповіді учасники конференції, була пропозиція Брежнєва, щоб західні держави припинили підготову для приміщення в Европі 1983 року американських атомових ракет типу Першинг 2 і крилатих ракет, а зате Совєтський Союз не буде примiщувати більше своїх рівної сили і засягу ракет типу СС-20. Дотепер Совєтський Союз примістив 300 таких ракет і покриває ними терен цілої Західньої Европи й частини Атлантійського океану. Міністри оборони НАТО цю пропозицію Брежнєва відкинули, заявивши, що „европейські держави й ЗСА приміщать свої ракети згідно з пляном 1983 року, якщо не дійде до всебічного порозуміння й підписання договору в цій справі". При цьому міністри підкреслили, що Москва залишила собі у своїй пропозиції вільну руку в приміщуванні таких ракет в районі Уральських гір і поза ними, звідки вони й так досягають майже всю Европу. Секретар оборони ЗСА, Каспар Вайнбергер, з жалем підкреслив, що совєтська пропозиція не зближується, а навпаки, віддалюється від американської так званої „зеро пропозиції", яка постулює знесення усіх атомових ракет.

В ПОКЛОНІ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

Дітройт

Кожного року місцевий Осередок НТШ та Культурно-Громадський Клюб відзначають окремою імпрезою річницю народження та смерти Тараса Шевченка. Цього року таке відзначення відбулося у неділю, 14-го березня, у залі церкви св. Йосафата у Воррені. Цікаву доповідь „Центр і периферія в Шевченковій поезії" виголосив д-р Богдан Рубчак, професор Іллінойського університету в Чикаго.

Жіночий квартет „Луна" (Христина Р. Липецька, Оксана Федорович, Зеня Серафин, Надя Лаврин) при фортепіяновому супроводі Марії Лісовської, виконав пісні до слів Шевченка (три перед доповіддю, а три після неї), а саме: „Реве та стогне Дніпр широкий" Лисенка, „Тополя" Стеценка, „Садок вишневий" Лисенка, „Якби мені черевики" Є. Козака, „Вітре буйний" Б. Фільца та „Учітеся, брати мої" Кос-Анатольського.

Вечір, що ним проводив проф. Б. Лончина, закінчено відспіванням „Заповіту".

Б.Л.

Чикаґо

У неділю, 14-го березня ц.р., українська спільнота чикагської метрополії не забула спом'янути не злим, тихим словом свого національного батька Тараса Шевченка. Великим святочним концертом, що був зорганізований заходами Іллінойського Відділу УККА, українці Чикаго віддали шану і поклін тому, якому завдячуємо нашу національну свідомість, і який утвердив нас у нашій непохитній вірі, що „встане Україна".

„Рік-річно у березневі дні ми всі приходимо до стіп Шевченка, щоб поклонитися йому, як його вірні нащадки", — сказав д-р Харкевич під час відкриття концерту. І справді, авдиторія середньої школи Клементс була виповнена, громада прийшла, щоб у черговий раз черпнути свіжої сили у свого національного Пророка.

Концерт започатковано Шевченковим „Заповітом", муз. К. Стеценка. „Заповіт" виконали злучені хори — „Боян" прихрамової парафії св. князя Володимира та „Прометей" українських католицьких парафій свв. Володимира і Ольги. Хори співали під диригентурою проф. Романа Андрушка та при акомпаньяменті Наді Савин. Відтак хори ще виконали: „Хустина" муз. Г. Топольницького, „Думи мої" муз. Е. Козака та „Лічу в неволі" муз. Д. Січинського з сольо Ярослава Головки.

Слово про поета виголосив д-р Євген Рослицький з Канади, автор перекладу вже широко відомого між українцями твору польського письменника Ежи Енджеєвича „Українські ночі, або Родовід генія". Д-р Рослицький змалював Шевченка, як батька модерної української державницької ідеї. „Те, що ми сьогодні нація, — це заслуга Шевченка", — сказав доповідач. Бо як колись ми „на панщині пшли і діточок своїх вели", то сьогодні ми маємо за собою державницькі акти: акт січня 1918 року, акт березня 1938 року та акт червня 1941 року. Доповідач додав, що Шевченкові було багато важче стати основоположником нашої модерної нації, ніж йому подібним пробудителям серед інших народів, наприклад, Міцкевичеві серед поляків, чи Гарибальді серед італійців. І тому немає іншого народу в світі, який би так відданo вшановував свого визначного сина, як це робить український нарід, підкреслив доповідач.

Наступна точка концерту була непередбачена. Виконали її діти доповідача семирічна Лада продеклямувала „Розриту могилу" та дев'ятирічний Олег — уривок з „Гамалії". Діти зробили на присутніх помітне враження, не тільки своєю доброю вимовою, але також драматизацією інтонації та доказом відчуття змісту того, що вони деклямували. Щирі й бурхливі оплески були заслуженою нагородою для дітей.

Наступними виконавцями були теж діти, але цим разом члени дитячого хору „Молода Думка" під диригентурою Орисі Пецьорної та у фортепіяновім супроводі Марти Стадник.

Хор „Молода Думка" виконав пісні: „Сонце гріє, вітер віє" з деклямацією на тлі хору Наді Галкин; „Зоре моя вечірная" муз. Степового, з обробкою для „Молодої Думки" д-ра Кассараби і сольо Тані Ожги; „Не співає чорноброва", сольо — Марта Кокорудз та „Учітеся, брати мої", заспів Наталки Попович.

Потім виходить на сцену Юлія Хім'як і в мистецькому читанні пригадує присутним знамені слова з вибраних текстів Шевченка.

Різноманітність програми продовжила Ірена Кврінбах. Вона виконала на скрипці „Елегію" (до роковин смерти Шевченка), „Хвилину розчарування" муз. Лисенка та „Діброво зелена" муз. Скорика. Акомпанював Володимир Лесчкис.

Потім виступив чоловічий хор „Сурма" під диригентурою д-ра Василя Трухлого та при акомпаньяменті Наді Савин. Хор проспівав сім пісень, які були сполучені в одну цілість вибраними текстами віршів Шевченка, що їх виконали Микола Петраш та Богдан Глібчук. У монтаж пісень увійшли: „Реве та стогне Дніпр широкий", „Хор бранців", „У туркені", „Огні горять" музика Воробкевича та Людкевича, „Вилітали орли" муз. Стеценка, „Сонце заходить" муз. Роздольського, сольо Тадея Ванджури, „Ой, Морозе, Морозенку" Людкевича та „Грай, бандуро" І. Шамо. Хор „Сурма" звучав могутньо, бадьоро.

Святочний концерт закінчено відспіванням українського національного гимну.

Перед концертом при вході до авдиторії Відділ УККА у співпраці з „Крамницею сумління" при парафії свв. Володимира і Ольги займалися збиранням підписів за звільнення Юрія Шухевича зі заслання. Як відомо, 6-го березня Юрій мав би кінчити свій жорстокий 30-річний термін каторги. Як довідуємося з найновіших вісток, Юрій втомлений, знесилений і почав тратити зір. Зібрані підписи мають бути вислані з відповідними листами до президента Роналда Регена та до державного секретаря Гейга.

Слід відмітити, що на концерті в честь Тараса Шевченка прибуло багато молоді.

В рамках Шевченківських святкувань у Чикаго в суботу, день перед концертом, заходами ОЖ ОЧСУ відбувся в Домі СУМА літературний вечір, присвячений Шевченкові. На цьому вечорі д-р Рослицький проаналізував обставини, серед яких доводилося працювати авторові „Українських ночей" над своїм справді цінним твором.

Л. Костелина

Трой

У неділю, 7-го березня ц.р., після Служби Божої о. парох Б. Скаскiв згадав теплими словами про 32-гі роковини геройської смерти славетного Командира УПА - сл.п. генерала-хорунжого Тараса Чупринки (Романа Шухевича) та відправив панахиду за його душу. Після того в церковній залі відбулися жалобні сходини при гарно прибраному портреті ген. Т. Чупринки.

Голова Об'єднання українських ветеранів В. Боднар, відкрив сходини, о. Б. Скасків провів молитву. Упівець В. Коцур прочитав змістовну доповідь про життя, революційну діяльність і боротьбу командира геройчної УПА, ген.-хор. Т. Чупринки. Присутні проспівали низку упівських пісень.

У кінцевому слові о. Б. Скасків підкреслив велику ідейну силу УПА, що без модерної зброї боролася 10 років за волю України. Смерть легендарного Командира УПА, що записався золотими буквами в історії України, кличе нашу молодь іти його слідами, бо в ній тече кров наших героїв. Українським національним гимном закінчено ширші сходини, що залишили приємні враження.

З нагоди Шевченкових Роковин у неділю, 14-го березня, в обидвох українських церквах у Трою відправлено панахиди за душу Кобзаря України Тараса Шевченка. В залі церкви св. Покрови відбулися святочні сходини місцевого Відділу УККА. Культурно-освітній референт Д. Хорват відкрив сходини, о. Б. Скасків провів молитву, потім усі проспівали „Заповіт". Молоденька Ася Химич бідважно продеклямувала „Поклін Тобі, Тарасе"; Маруся Хорват деклямувала „Село" Т. Шевченка, Христя Хорват прочитала уривок з „Гайдамаків". І. Дурбак прочитав доповідь про унікальний культ Шевченка в українському народі, про його боротьбу за вільну християнську Україну, щоб Україна була українською. Вкінці він підкреслив велике бажання Шевченка дочекатися українського Вашінгтона, щоб скинув московське ярмо з України так, як Вашінгтон скинув англійське ярмо з Америки і надав їй, як перший президент, „праведний закон", тобто конституцію. Присутні проспівали „Реве та стогне", о. Б. Скасків прочитав цитату І. Франка про Т. Шевченка, де Великий Каменяр найкраще з усіх схарактеризував Шевченка, як духового Вожда українського народу, що зробив з нього націю. Як ніодин великий поет Тарас виріс з народу, переживав його недолі і був безстрашним його оборонцем. Тому український нарід на всій земній кулі щиро вшановує у березні свого Генія і Пророка. Вкінці прелегент привітав о. В. Пашка, пароха української православної церкви св. Миколая у Трою. Обидва наші священики о. В. Пашко заявив, що наступного року обидві українські парафії спільно відзначать Шевченкові Роковини.

Д. Хорват подякував усім виконавцям програми й гостям. Грімке „Ще не вмерла Україна" закінчило ці наскрізь успішні святочні Шевченківські сходини, при численній участі громадянства.

Варто пригадати, що у Трою відбувалися Шевченківські Роковини вже 85 літ, відколи постала наша парафія. Запрошувано визначних доповідачів, виступав великий хор, деклямували старші й діти, заля не могла помістити всіх учасників. Ці гарні традиції ще з XIX сторіччя треба продовжувати.

Троянець

Озон Парк у поклоні Патріярхові Йосифові

День 7-го березня ц.р. залишиться у пам'яті громади Озон Парку. Це ж бо день, в якому громада відзначила святочно 90-річчя духового провідника українців католиків Блаженнішого Патріярха Йосифа. В цей день відправлено Св. Літургію в наміренню того, хто все своє життя присвятив для добра своєї Церкви і народу; того, хто не тільки працював, але й терпів, переносив московсько-большевицькі знущання в тюрмі і концтаборі, та, не дивлячись на ті нелюдські знущання, не піддався і не пішов на різні ворожі обіцянки, а залишився вірний Церкві, народові та Апостольській Столиці. По Службі Божій о. крилошанин Л.Мудрий вніс „Многолітствіє" для улюбленого Ювілята, яке відспівали в побожнім скупчені всі присутні.

О годині 3-ій по полудні місцевий Відділ Патріярхального Товариства влаштував святочну Академію для вшанування Патріярха Йосифа. Хоч була несприятлива погода, залю заповнили вірні патріяршій ідеї.

Програму започаткував хор під орудою проф. Т.Білостоцького, що проспівав „Як сильний славний" Д. Бортнянського. Голова Відділу Т-ва Роман Крупка у короткім слові насвітлив постать Блаженнішого, як духового та національного провідника українського народу, який освічує вступ на нелегкий шлях усім тим, що прямують до кращого майбутнього. Він — символ для сучасників і орієнтацій на постать для майбутніх десятиліть. Вкінці Р. Крупка вніс „Многолітство" Патріярхові, що відспівали усі присутні стоячи.

Головну доповідь виголосив редактор журналу „Свята Софія" Василь Пасічняк. Його доповідь, хоч і довга, була добре опрацьована та виголошена на рівні університетської лекції. Присутні вислухали її з великою увагою. Доповідач накреслив сильветку Патріярха Йосифа з кожного аспекту — як священика, ректора Богословії, Митрополита, а зараз Глави Католицької Церкви, а рівнож як великого патріота, сина своєї землі. Повернення Патріярха Йосифа зі Сибіру та приїзд до Риму скріпив становище нашої Церкви не лише тут, на поселеннях, але і там, на рідних землях, де наша Церква діє в катакомбах. Виступ Патріярха Йосифа на 2-му Ватиканському Соборі, на якому Патріярх з'ясував становище нашої Церкви, отці Церкви вислухали стоячи, й оплескували його, хоч оплески на Соборі заборонені.

Про нашу Церкву і його Голову заговорив світ, заговорили майже всі акредитовані у Ватикані часописи на перших сторінках.

Вірш „Молитва за Патріярха" І. Недільського виголосили учениці Школи Українознавства Зоряна і Софія Крупки. Опісля о. Л. Мудрий поділився з присутніми своїми враженнями з римських святкувань. Цю зустріч з Блаженнішим він порівняв з іншою, яку він пережив у Львові, ще як студент Богословії, з Митрополитом Андреєм. Обидві ці зустрічі залишили в пам'яті незабутні спомини.

Найбільш зворушливим моментом на бенкеті в Римі було відчитання привіту з далекої Колими. Автор привіту, що персоніфікує поярмлену Україну, висказав своє велике прив'язання до свого духового Провідника та глибоку віру в побіду нашої Церкви.

Монтаж віршів „Патріярх" рецитував Микола Вітенко, який вклав багато праці, щоб скласти монтаж із великої кількости віршів, що появилися досі на прославу Патріярха.

„На день уродин Їх Святости Патріярха Йосифа" Б. Стефанишин деклямував учень 6-ої кляси Школи Українознавства М. Ходоба, що зібрав найбільше оплесків присутніх. „Патріярхові в альбом" - збірна деклямація, що її виконали учні 7-ої кляси Школи Українознавства: М. Левицький, Г. Палчинський, Б. Мудрик і Т. Гаткі. Учителька цієї школи Н. Гончаренко проспівала дві пісні при акомпаньяменті бандури: „Потоп" кант Лисенка та „Сирітка" кант М. Лірницького.

Закінчено програму „Молитвою за Патріярха" І. Недільського, яку проспівав хор під дириґентурою проф. Т. Білостоцького. З нагоди ювілейного року Патріярха Йосифа Відділ Патріярхального Товариства в Озон Парку перевів збірку на Патріярший Фонд що у висліді на 19-го березня 1982 року дали суму 1,152 доляри, яку буде пересолано до Корпорації Св. Софії.

В.З.

Нова куховарська книжка

12-ий Відділ СУА в Огайо видав другу частину куховарської книжки в англійській мові під заголовком: „Selected Ukrainian Recipes for Spring and Summer".

Перша частина книжки „Selected Ukrainian Recipes for Winter Season" видана ще в 1978 році і її ще можна набути в ціні 6 долярів.

Зміст нової книжки включає статті: Про Україну, Український Великдень, Обрядові Хліби. Слідують уступи: Хліби, Закуски, Зупи, Риба та пісні страви, М'яса, Ярина і салати, Десерти, печиво та напитки, Варення та квашення. Останній розділ, щедро і докладно ілюстрований, пояснює символіку, техніку і звичаї стосовно української писанки.

Приписи в цій зручній (зі спіральним хребтом) книжці вибрані для літнього сезону, в додатку до Великодніх страв, як печене порося, ковбаса, драглі та інше. Книжка включає перепис та інструкції (з ілюстраціями) для печення весільного короваю.

Прикрашена мистецькими ілюстраціями книжка має привабливий вигляд і надається для подарунків для англомовних господинь.

Для відділів СУА, як також для крамниць, що замовляють більшу кількість, є відповідні знижені ціни. Кошт книжки тільки 7.50 дол. та один доляр за пересилку. Замовляти в Midtown Tavern, 1854 Snow Rd., Parma, Ohio, 44134; тел.: (216) 351 9798.

ДО ДУХА ПРЕДКІВ

На лоно Праотця Ор'я і Праматері Лелі в дні 8 лютого 1982 року відійшов на 79 році життя в Лондоні, В. Брітанія

сл. п. МИКИТА ОЛЕКСАНДРОВИЧ МИРОНЕНКО

з волі Дажбога Рідновір Ісповідник Святої Української Віри.

Покійний народився 15 вересня 1903 р. у Хмельнику, Вінницької области. В молодому віці був в рядах УСС, а після воєнної хуртовини студіював економічні науки. Після другої війни опинився на Заході, де брав дуже активну участь у політичному і суспільно-громадському житті між українцями в Західній Европі. В Лондоні був деякий час редактором українського тижневика "Українська Думка" та співпрацював в різних виданнях. Розробляв концепцію української національної революції, публікуючи свої думки окремими виданнями, як також турбувався економічними проблемами України.

Похорон в прекрасному обряді Рідної Віри, відбувся в п'ятницю, 19 лютого в Лондоні на цвинтарі Ґаннерсбері. Похоронний обряд провів ДУХОВНИЙ УЧИТЕЛЬ ВОЛХВ РІДНОЇ ВІРИ д-р МИРОСЛАВ ШКАВРИТКО З КАНАДИ, В АСИСТІ ДОСТОЙНОГО РУСЛАНА ДУБА та при допомозі Побратимів: ВАСИЛЯ МЕЛЬНИКА, МИКОЛИ ШМОРГУНА, С ЛЯШЕНКА Й ІНШИХ.

«...Нехай буде вічна пам'ять, що ми маємо творити її для відійшовшого в Зоряне Царство Духа Предків Внука Дажбога, Лицаря Божого Гординства сл. п. МИКИТИ О. МИРОНЕНКА бо дивиться душа його на нас з Світу того, так, як за Законом Дажбога дозволено...»

Вічна пам'ять між нами! Ми його ніколи не забудемо!

Духовне Вогнище Рідної Віри
Головна Рада Ініціяторів
Соборного Храму Рідної Віри

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього,
дня 13-го січня 1982 року,
по довгій і важкій недузі,
відійшла у Вічність

мґр фармації

вл.п. ІРЕНА РУБИЧ

з дому Заваликут

Горем опечалені по втраті нашої Невіджалуваної Доньки, Дружини, Мами і Бабуні, складаємо цією дорогою найщирішу подяку всім Рідним, Приятелям і Знайомим, що в трагічних для нас днях виявили багато серця і співчуття, а Покійній любов, признання і пошану.

Передовсім складаємо щиру подяку Їх Ексцеленції Кир Робертові Москалеві, о. д-рові Іванові Біланичеві та о. митратові Василеві Головінському за відправлення Жалобної Панахиди, Парастасу та Похоронних Обрядів.

Наша особлива подяка о. д-рові І. Білановичеві за змістовну проповідь - прощання Покійної в Церкві, а д-рові М. Логазі за зворушливу прощальну промову над відкритою домовиною Покійної, якою попрощав її від приятелів і Сиракюзкої Громади.

Зокрема сердечно дякуємо нашим Приятелям Вп. д-р М. і М.Логазам, Д-р М.Семчишинові, д-р М. і М.Богатюкам, інж. Ю.Горобійовському, мґр. М. і І. Вознякам, інж. Б. і Д. Осадцам, ред. А. Драгановi, всім Членам нашої Рідні - Рубичам, Кульчицьким, Боярам, і Салякам, що не жалували ані часу ані труду, а прибули з далеких Боффало, Сиракюз, Вашінґтону, Балтимор і т.п., щоби ділити з нами горе Розлуки, а Покійній віддати Останню Прислугу.

З цілого серця складаємо глибоку подяку всім Учасникам Панахиди і Похоронів, які відпровадили Покійну в остнню дорогу до місця вічного спочинку на цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку.

Рівнож дякуємо всім замісцевим Приятелям і Знайомим за телефонічні і листовні кондоленції.

Наше щире Спасибі всім-всім за Служби Божі, прегарні квіти та за пожертви на Патриярший Фонд, на Фонд Св. Софії, на укр. кат. Церкву св. Володимира у Ютиці, на Укр. Музей у Ню Йорку, на ФКУ в Гарварді, на бідних дітей у Бразилії та на Альманах Коломиї.

Нехай Всевишній винагородить Вас Усіх щедро своїми ласками за Ваші добрі серця.

Якщо ми помилково когось поминули, просимо вибачення.

Замість квітів на могилу Покійної зложили на Патріярший Фонд до Риму:

По 100.00 дол. д-р Олег і Дана Кульчицькі, д-р Василь і Рома Саляк,
по 50.00 дол. проф. Евгенія Чапельська, п-во Евстахій і Марія Кульчицькі, д-р Михайло і Марія Логаза, д-р Михайло і Іванна Семчишин, Організації Укр. Визвольного Фронту міста Сиракюз, мґр. Михайло Рубич,
по 25.00 дол. д-р Мирослав і Марія Лабунька,
Всего: 525.00 дол.

На Фонд Св. Софії:

по 50.00 дол. д-р Олександер і Ярослава Ґудзяк, мґр Михайло Рубич,
по 25.00 дол. д-р Галина і д-р Святослав Клюфас,
по 10.00 дол. проф. Ілля Городецький, п-ве Ілько Мигдаль, Павло Ткач, Василь Фенцер, Зиновій Євчук, п-і Марія Карпишин,
по 5.00 дол. І. Волошин, Р. Данилюк,
Всего: 195.00 дол.

На фонд будови церкви св. Володимира в Ютиці:

100.00 дол. мґр. Михайло Рубич,
по 10.00 дол. Шуль Стефанія, Донець Зіна, Мельничук Бронислава, Гусак Анна, Гряцюк Степан, Карпишин Зенон,
Всего: 160.00 дол.

На Укр. Музей в Ню Йорку:

30.00 дол. мґр Богдана Осадца, по 25.00 дол. інж. Наталія Даниленко, мґр Надія Костик, мґр Мирон Возняк,
по 15.00 дол. мґр. Софія Патрило, мґр. Ірена Козак, мґр Дарія Кузьмович,
Всего: 150.00 дол.

На ФКУ в Гарварді:

100.00 дол. д-р Ярослав і Марта Яримович; 15.00 дол. інж. Роман Войтович,

На Бідних Дітей в Бразилії:

30.00 дол. п-во Ярослав і Михайлина Величко; по 25.00 дол. д-р Лідія і д-р Ярослав Ляшевич, д-р Микола і Ярослава Крижанівський,
Всего: 80.00 дол.

На Фонд Альманаху „Коломия"

50.00 дол. д-р Богдан і Люба Сілецький, 20.00 дол д-р Роман і Анна Кос, 10.00 дол. д-р Іван Скальчук, 100.00 дол. мґр Михайло Рубич,
Всего: 180.00 дол.

ВЕЛИКЕ ПЛЕМ'Я „ЛІСОВІ ЧОРТИ"

з невимовним жалем і смутком повідомляємо Фамілію „Лісових Чортів" та Пластову Родину, що дня 25-го березня 1982 року, передчасно відійшов на Вічну Ватру

сл. п. пл. сен.

МИХАЙЛО ГАЙДУК

член Великого Племени „Лісових Чортів"

Горем опечаленій Родині Покійного складаємо наші глибокі вислови співчуття.

3-ій Курінь УПС і УСП „Лісові Чорти"

Замість квітів на могилу Дорогого і Незабутнього ВУЙКА

бл. п. д-ра Івана Жовніровича

складаємо 50.00 долярів
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку

Каліфорнія — Дарія і Олег ЧАЙКІВСЬКІ

ПОДЯКА

У світлу пам'ять мого Найдорожчого і Незабутнього
ЧОЛОВІКА і вірного ДРУГА життя,
який з волі нашого Творця, відійшов від нас у Вічність, дня
7-го лютого 1982 року у Ню Гейвені, Конн.,
на 88-му році життя,

сл. п. Сотника Української Армії

СІЛЬВЕСТРА ВІКТОРОВИЧА

МІЛЯНСЬКОГО

цією дорогою висловлюю найсердечнішу ПОДЯКУ Всім Тим, хто віддав Йому свою останню любов і пошану, взявши участь у похоронних відправах, звеличивши Його пам'ять та облегшивши мій великий смуток і біль...

Найперша сердечна подяка виноситься Всечеснішому Митрофорному Протоєрею М. Чернявському, Настоятелеві Парафії Св. Покрови за всі похоронні відправи та змістовне, тепле прощальне слово над труною Покійного. Рівно ж дякую Дириґентові Хору ВШ. п. І. Петрончаку за гарні співи при відправі Панахиди та Дяку ВШ. п. П. Пожару за допомогу у відправі Святої Заупокійної Служби Божої та чину похорону у Церкві і на цвинтарі та всім Співакам, що взяли участь у відправах.

Щиро дякую п. Поручникові М. Панкевичу, представнику нашої Станиці Комбатантів за зворушливе надгробне слово про Покійного та представникові нашої Станиці УНА за почесну варту під час Панахиди.

Глибока подяка нашому дорогому Сетрицтву, в особах ВД. ПП. Т. Бутенко і О. Карнаух за фізичне уможливлення моєї присутности (після операції) на похоронних відправах та всім Сестрицям, що спричинилися до влаштування поминального обіду та взяли участь в ньому.

Не можу обійти мовчанкою і надзвичайно гарно зорганізований похорон нашим погребникам ВД. п. Й. Маркевичем — дякую.

Прошу у Милосердного Господа про обдарування Вас всіх Його ласками, по Його немилньній обіцянці: „Все, що ви зробили для одного з найменших цих, то Мені зробили".

Вічна Пам'ять Дорогому моєму Чоловікові, а всіх Вас прошу молитися за Його Вічний спокій.

У невтішному смутку —

дружина — ВІРА

Головні Управи ДОБРУС-у і ОУРДП в ЗСА

Повідомляємо Українське Громадянство, що в Трентоні, Н. Дж., несподівано, помер

бл. п.

Інж. ДМИТРО КУЗИК

основник і редактор місячника „Наш Голос", де працював безгрошово, самовіддано і кваліфіковано. Покійний — зразковий соборник і український патріот.

•

З сумом висловлюємо співчуття Родині Покійного і Головчим Управам названих організацій.

•

Замідть квітів на могилу, просимо складати пожертви на відзначення 50-річчя штучного Великого голоду в Україні в 1932-33 роках та у фонд для видання „Нашого Голосу".

З Волі Всевишнього, 7-го березня 1982 року
відійшла у Вічність
моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.

ОЛЬГА СОЛОДКА

•

Цією дорогою складаю щиру подяку Усім, хто взяв участь у похоронах та підтримав мене в хвилинах невимовного горя.

Чоловік — МИКОЛА
з Родиною

ОУА „Самопоміч" — Відділ Ню Йорк

ділиться зі своїм Членством і Українською Громадою сумною вісткою, що 22-го березня 1982 р. відійшов у Вічність на 81-му році життя, після довшої недуги кол. член Головної Управи, кол. секретар Управи Відділу і канцелярійний працівник та кол. голова Секції Сеньйорів Відділу

бл. п.

ЕВСТАХІЙ МАНАЦЬКИЙ

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 26-го березня 1982 р., год. 7:30 веч. в похороннім заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вул. ПОХОРОН в суботу, 27-го березня 1982 р., в год. 9:30 ранку з церкви св. Юрія на цвинтар Ґейт оф Гевенс у Вайт Плейнс, Ню Йорк.

Цією дорогою прощаємо Покійного на вічну путь, дякуючи Йому за Його співпрацю, а Доньці Покійного д-р Марії Манацькій-Гук з Дітьми висловлюємо наше щире співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, по важкій недузі,
відійшов від нас у Вічність
дня 24-го лютого 1982 року
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДЬО

бл. п. д-р мед.

ІВАН ЖОВНІРОВИЧ

ПОХОРОН відбувся 27-го лютого 1982 р. з церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на український православний цвинтар св. Андрія у Бавд Бруку, Н. Дж.

В нашому родинному горю ми зазнали від Родини, Приятелів і Знайомих багато співчуття і допомоги. Цією дорогою складаємо нашу щиро-сердечну подяку Всім, що прийшли попрощати Покійного на Вічну Дорогу. Дякуємо за численну участь у Панахиді та похоронних відправах, за жертви на Святі Служби Божі, пожертви на добродійні цілі і за прегарні квіти на могилу Покійного. Дякуємо Всім за вислови співчуття — усні і писемні — висловлені нам у тих сумних хвилинах та за старання облегшити наш безмежний біль.

Наша щира подяка Всечесним Отцям: о. Михайлові Кучмякові з парохії св. Івана Хрестителя в Нюарку і Всч. о. пароховi Іванові Давидовичеві з парохії св. Трійці у Стетен Айленд, Н. Й., за відправи Панахиди і похоронних обрядів, а отцеві І. Давидовичеві за зворушливе слово прощання у церкві, а пані д-р І. Кознарській за теплі слова над могилою від колеґ Покійного.

Всім від глибини серця наша подяка.

МАРІЯ ЖОВНІРОВИЧ — дружина
ЛЯРИСА ЧОЛГАН — дочка з мужем
і дітьми

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДЯ

бл. п. д-ра мед.

ІВАНА ЖОВНІРОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 10-го квітня 1982 р., о 9-ій год. ранку в церкві Св. Трійці у Стетен Айленд, Н. Й.

288 Вандербілд Авеню

•

Рідню і Знайомих, які були такі близькі і дорогі Покійному, просимо про молитви за Його Душу.

•

У глибокому смутку над свіжою могилою мого Улюбленого, Найдорожчого Мужа, пересилаю згідно з Його волею пожертви на:

Український Науковий Інститут у Гарварді	$1000.00
Фонд „Лікарського Вісника"	500.00
Українську Семінарію у Стемфорді	100.00
Український Конґресовий Комітет	150.00
Український Музей в Ню Йорку	150.00

МАРІЯ ЖОВНІРОВИЧ — дружина

Ділимось сумною вісткою
з Рідними, Приятелями й Знайомими,
що в понеділок, 8-го березня 1982 р. в лікарні міста Аделяйда (Австралія), в ранніх годинах, нагло відійшов у Вічність,
на 73-му році життя,
наш Дорогий
МУЖ І БРАТ

бл. п.

МИРОСЛАВ ЯКІВ КОТИС

ПАНАХИДА й СВЯТА ЛІТУРГІЯ в українській католицькій церкві на Вайвіл була відправлена о. Митратом Шпитковським. Похоронено Покійного на цвинтарі Ґадлей в Аделяйді.

В глибокому смутку:

дружина — ВІРА
брат — ЮРІЙ з родиною
Ближча й дальша Родина в Америці
й на Рідних Землях

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що в середу, 17-го березня 1982 р. на 83-му році життя відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДО, ПРАДІДО І БРАТ

бл. п.

МИКОЛА ВАВРИКІВ

народжений в Бережанах, Зах. Україна, учасник Визвольних Змагань, член УНС 320-ий Відділ. Замешкав у Балтимор, Мд. від 1949 р.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 19-го березня 1982 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Зейлер.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 20-го березня 1982 р. з церкви св. Михаїла на українському католицькому цвинтарі в Балтімор, Мд.

дочки:
СТЕФАНІЯ РЕНКАС з родиною
МИХАЙЛИНА СКОРИК з родиною
в Україні
ТЕОДОРА ІВАХІВ з родиною
МАРІЯ ЮРЧИНСЬКА з родиною
АННА НІЩУК з родиною
сини:
ЯРОСЛАВ з родиною в Україні
РОМАН з родиною
сестра — МАРТА ОГНИСТА з родиною
в Україні
шваґер — ВОЛОДИМИР ПЕРЕСАДА
з дружиною МИХАЙЛИНОЮ
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці
і Німеччині

Назустріч...

(Продовження зі стор. 2)

вильно з'ясовано в гаслі, під яким Америка в 1976-му році відзначала 200-річчя своєї незалежности: „Минуле треба пам'ятати — майбутнє треба будувати!" це повинно відноситися і до нашого Союзу. Він має багатюще і світле минуле, але ми мусимо постійно іти „з духом часу", щоб забезпечити йому також світле майбутнє. У цьому відношенні добрий приклад і науку дає така архиконсервативна установа, як Вселенська Католицька Церква, яка в 1960- их роках відбула свій Ватиканський Собор власне під гаслом „адджорнаменто" — усучаснення. Відповідного „усучаснення" вимагають „нові часи" і від УНСоюзу в поодиноких ділянках його активностей. Назвімо тільки деякі з них і тільки для прикладу.

Фактом є, що головна в УНСоюзі організаційна ділянка протягом останніх трьох каденцій натрапляє на щораз більші труднощі. Промовисто свідчить про це статистика руху членства. Очевидно, що такі справи, як кваліфікованість організаторів-секретарів, конкуренція комерційних забезпеченевих установ, економічна ситуація тощо,–все це має свій вплив. Фактом також є, що кожночасний провід УНС, включно з теперішнім, віддає цим справам увагу та пробує труднощі поборювати. Проблема тільки та, чи ця увага і ці спроби є досить кваліфіковані і достатоčні.

Наприклад, згідно з інформаціями від головного секретаря Володимира Сохана, який сам є добрим знавцем забезпеченевого діла, тепер уже майже не зустрічається подань кандидатів на нових членів УНС, щоб у їх поданнях у рубриці, чи аплікант уже має забезпечення, не було переважно великої суми його чи її забезпечення в якійсь комерційній установі. Одна, дві чи п'ять тисяч долярів, на які аплікант бажає забезпечитись в УНСоюзі, рідко коли подиктовані забезпеченево-фінансовими міркуваннями. Бо хоча УНС дає такі забезпечення аж до 100,000 долярів і дає це забезпечення на подібних або й конкуренційно кращих умовах, як їх дають комерційні компанії, то УНС та інші наші братські установи не можуть витримати конкуренції спритних, відповідно вишколених та всюдисущих агентів комерційного забезпечення. Так чи інакше, з існуючого стану справ виходить недвозначно, що найбільш притягаючою силою для нового членства в УНСоюзі є не так фінансово-забезпеченеві аргументи, як радше те, що це своя установа та що вона служить своїм членам і своїй громаді та своєму народові.

Висновок з цього ясний: постійно розвивати, збільшувати і „усучаснювати" власне цю службу, очевидно не ігноруючи при цьому і фінансово-забезпеченевого аргументу. А втім ця служба є і статутово-законним головним завданням і обов'язком таких братських установ, як УНС.

І ще одне: аналізуючи організаційний розвиток УНС у минулому, необхідно прийдемо до висновку, що чи не найбільшою заохотою та найкращими результатами в організації нових членів були великі акції УНСоюзу, ці своєрідні „хрестоносні походи", на користь всієї нашої громади в Америці і Канаді та, зокрема, в обороні прав українського народу і на допомогу в його змаганнях до волі і незалежности. Продовження таких і подібних „походів" із необхідним їх „усучасненням" є черговим постулятом для розвитку УНС

В єдності сила!

Так, це гасло „старе як світ", але так само давня молитва „Отче наш", але ми її відмовляємо чи повинні відмовляти кожного дня і по кілька разів. Проблема тієї оклепаної єдности є і залишається чи не головною проблемою нашого життя і розвитку, від княжих міжусобиць почавши, а на теперішній ситуації в нашій громаді і в самому УНСоюзі кінчаючи. Мабуть було б найбільше на потребу, якщо б власне це „старе як світ" гасло прийняти за гасло для найближчої 30-ої Конвенції та повиписувати його довкола залі нарад та взагалі „на кожному кроці".

Конкретно маємо на думці справу, яка в кожному відношенні відповідала б згаданій засаді та яка сьогодні чи не найбільше на потребу в кожному відношенні. Мова про можливості, потреби і благодаті злуки Українського Народного Союзу з Українським Братським Союзом в один Український Народний Братський Союз. Справа ця, як відомо із принагідних повідомлень, у принципі уже узгіднена між проводами обох цих наших братських установ, і тепер залежить уже від рішень їх конвенцій, що відбудуться у малому відступі часу. Думаємо, що власне ця справа повинна мати головну увагу й ентузіястичну підтримку делеґатів, бо вона буде позитивним завершенням прагнень і зусиль щонайменше двох поколінь. Вперше ця справа була на порядку нарад 15-ої Конвенції УНС у Філядельфії в 1920 році.

Потреба і користі такої злуки в кожному відношенні, включно з моральним, і для кожного,–для членів обох Союзів та для всієї нашої громади і нашої української справи,–цілком наявні. Що ж бо може бути більше на потребу в нашому теперішньому розтерзанні та в складних теперішніх обставинах, як комасація сил і ресурсів для кращої, більшої і видатнішої служби членам і громаді?! Немає також сумніву, що для нашого комуно-московського ворога, який не тільки прагне, але й цілком певно всіляко спричиняється до нашої розпорошености,–бо вона є в його інтересі,–така злука була б в теперішніх наших можливостях найбільшим ударом, отже і великою практичною перемогою українства.

Президент Роналд Реґен вів свою передвиборчу кампанію під гаслом „нового початку", що його він тепер здійснює заходами для встановлення „нового федералізму".

Делегати на цьогорічній конвенції УНС і УБС мають нагоду ввійти до історії своїх установ як ті, що вчинили новий початок ще більшого і ще світлішого майбутнього для усіх установ та для всієї громади, з якою вони нерозривно зв'язані, вирішенням їхньої злуки.

Це, як уже згадано, тільки деякі з тих головних проблем, що їх повинні б мати на увазі та про них подумати і з ними познайомитись делеґати уже перед Конвенцією та віддати їм головну увагу на самій Конвенції.

ВЕЧІР СПОГАДІВ ПРО ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ню Йорк, Н.Й. — В неділю, 4-го квітня ц.р., о год. 2-ій по полудні тут в Будинку УВАН при 206 Захід 100-та вулиця відбудеться вечір спогадів: „Харківський університет очима колишніх студентів" (відкриття циклу: „Харківські виклади"). Проводитиме вечором проф. Юрій Шевельов. Спогади: Любов Дражевська (1928-29 і 1933-35); Оксана Буревій (1939-1941); Оксана Соловей (1936-1941); Надія Світлична (1953-1958).

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ САНДРО ПЕРТІНІ прибув з церемоніяльною візитою до ЗСА, ціллю якої є відзначити якнайбільш підкреслено співпрацю обидвох країн, що особливо виявилося у звільненні італійською поліцією з рук терористів з Червоних бриґад американського генерала Джеймса Дозієра. Президент Роналд Реґен у своїй привітальній промові біля Білого Дому у Вашінґтоні висловив вдячність італійському народові й італійській поліції за їхній вчинок. Боротьба з терористами в Італії є, підкреслив президент Реґен, частиною боротьби усіх людей доброї волі проти злочинців і нікчем, які збройними нападами й вбивствами намагаються розкладати західні суспільства з нутра. Президент Пертіні обмежився до тих самих справ і підкреслив, що Італія є і завжди буде в таборі демократичних країн, які бережуть національні права усіх народів і людської гідности всіх людей. Американська преса підкреслює, що президент Пертіні провів 11 років у тюрмі за часів Муссоліні.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО КУХАР, член УНС, Відд. 57-го ім. свв. Петра і Павла в Коговзі, Ню Йорк, помер 15-го жовтня 1981 року на 64-му році життя. Нар. 1917 року в Дрогомишлі, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку сина Романа і дві доньки: Ольгу Андерсон і Марту Кухар. Похорон відбувся 18-го жовтня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

ЮЛІЯ КРИВЕНЬ, член УНС, Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла в листопаді 1981 року на 82-му році життя. Нар. в 1899 році в Україні. Членом УНС стала 1942 року. Залишила в смутку сина Данила Біжука з родиною, і доньок Анну Єнсен і Марію Догерти з родинами. Похорон відбувся 1-го грудня 1981 на цвинтарі св. Михайла в Асторії, Н.Й.

Віочна Їй Пам'ять!
М.Хоманчук, секр.

ТАТЯНА ПРИЙМАК, член УНС, Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Мич., померла 25-го жовтня 1981 р. на 71 -му році життя. Нар. 1910 року в Чигирині, Україна. Членом УНС стала в 1958 році. Похорон відбувся в жовтні 1981 року на православний цвинтар св Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ДАВИД ДАНГЕМ, член УНС Відд. 155-го „Чорноморська Січ" в Перт Амбою, Н.Дж., Помер 16-го жовтня 1981 року на 54-му році життя. Нар. 21-го березня 1927 року в Ню Джерзі. Членом УНС став 1968 року Залишив у смутку дружину Гелену Мізерну-Дангем. Похорон відбувся 19-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Ню,Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МАРІЯ СЛОБІДСЬКА, член УНС Відд. 301 -го ім. Дмитра Вітовського в Чикаго-Еддісоні, Ілл., померла 9-го грудня 1981 року на 59-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС стала в 1975 році. Залишила в смутку чоловіка Павла, синів: Степана, Олександра з дружиною Марією, та Петра, ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 12-го грудня, 1981 року на цвинтар Елмауд, у Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Врублівський, секр.

АННА ВАН ЕТТА, член УНС Відд. 158-го ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н.Й., померла 12-го жовтня 1981 року на 67-му році життя. Нар. 1914 р. в Міннеаполісі, Мін. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила у смутку двох братів — Данила і Василя, з родинами. Похорон відбувся 15-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Варвари в Каліфорнії.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Товариства.

МАРІЯ МАСОВИЧ, членка УНС Відд. 370-го в Ню Гейвені, Конн., померла 22-го листопада 1981 року на 90-му році життя. Нар. в селі Довжанка, Тернопіль, Західня Україна. Членом УНС стала в 1942 році. Залишила у смутку чотирьох доньок: Анну Ґуралевич; Еву Ґлинку, Кароліну Де Монте і Софію Белучі; чотирьох внуків і дев'ять правнуків. Похорон відбувся 25-го листопада 1981 року на цвинтарі св. Лаврентія в Ню Гейвені, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Гіна!

ЛЕВ ВЕРБЕНЕЦЬ, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., помер 29-го квітня 1981 року на 73-му році життя. Нар. 1-го січня 1908 р. в Ярославі, Україна. Членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку братів: Олександра з дружиною Галиною, Івана у Франції, та ближчу і дальшу родину в Америці, Німеччині, Україні і Польщі. Похорон відбувся 1-го травня 1981 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
С.Чума, секр.

АННА КЛОДНІЦЬКА, член УНС Відд. 153-го ім. Луки Мишуги у Філядельфії, Па., померла 24-го листопада 1981 р. на 65-му році життя. Нар. 1917 року в Аугсбурзі, Німеччина. Членом УНС стала 1964 року. Залишила в смутку сина Гюберта Нойгавера з родиною. Похорон відбувся 27-го листопада 1981 року на цвинтарі у Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

МАҐІСТЕРСЬКА ТЕЗА ПРО ТВОРЧІСТЬ М. РУДЕНКА

Едмонтон, Альта (Н.Н.). — Студент Маркіян Ковалюк недавнок захистив тезу про творчість Миколи Руденка та отримав науковий ступінь маґістра з української літератури в Альбертському університеті. Наглядав над програмокю д-р Яр Славутич.

У праці М. Ковалюка розглянуто творчість українського поета з часу за Сталіна і після того, як він написав книзку поезій „Прозріння". Обговорено також прозу М. Руденка.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ КОПАНОГО М'ЯЧА

Юніон, Н. Дж. — В неділю, 28-го березня ц.р., о год. 5-ій по полудні тут на площі Фарчерс Ґров відбудуться ліґові змагання копаного м'яча між УСВТ „Чорноморська Січ" і польськими „Соколами". Керівництво „Чорноморської Січі" при тому інформує, що збори власників „сертифікатів" „Чорноморської Січі" у справі продажу дому і купна нової посілості, відбудуться в суботу, 3-го квітня ц.р. о год. 7:30 вечора у власному приміщенні при Сенфорд авеню.